

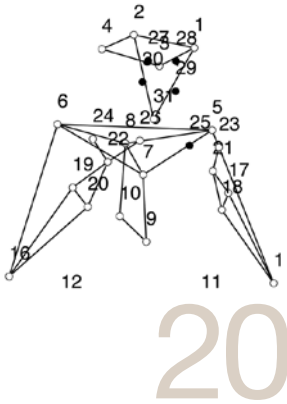
TIEDONJYVÄ

Jyväskylän yliopiston lehti No 1/2014

Pelit &
pelinomaisuus

- Tutustu uusiin dekaaneihin
- Pelialan huipputaamiskeskus Agoraan

JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTON LEHTI
NRO 1 • 2014

Tiedonjyvä ilmestyy
paperilehtenä neljä
kertaa vuodessa.

Seuraava numero
ilmestyy 16.4.2014.

LEHTI VERKOSSA
www.jyu.fi/tiedonjyva

49. VUOSIKERTA
Painos 3 000 kpl

VASTAAVA TOIMITTAJA
Miiika Kimari
puh. 050 522 2015
miikka.kimari@jyu.fi

TOIMITUSSIHTEERI
JA JUTTUVINKIT
Hanna Parviainen
puh. 040 805 4403
hanna.parviainen@jyu.fi

ILMOITUSMYYNTI
JA TILAUKSET
Kalevi Luoma
puh. 050 564 9006
kalevi.luoma@jyu.fi

TOIMITUS
Jyväskylän yliopisto
Viestintäpalvelut
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto

KUSTANTAJA
Jyväskylän yliopisto

PAINOPAIKKA
Forssa Print

SISÄINEN JAKELU
Vahtimestarit

TIEDONJYVÄN TILAUKSET
www.jyu.fi/tiedonjyva

TAPAHTUMAKALENTERI
julkaistaan vain verkossa.
Kaikki tapahtumat aikataulu-
ja paikkatietoineen löytyvät
www.jyu.fi/kalenteri

ISSN-L 0789-4805
ISSN 1798-6877 (verkkojulkaisu)

Pelit ja pelinomaisuus

- 8 Pelaamisen huippuosaamiskeskus Agoraan
- 18 T-rakennus säilyy terveenä
- 29 Luoma-aho yksi nuorimmista professoreista

Ja vielä lisäksi

- 4.....Lyhyet
- 16..... Pelien maisterikoulutus
- 17..... Pelisuunnittelu kiehtoo
- 20 Viittomakieli 10-vuotias
- 22 Dekaanit esittelyssä
- 30.....Opiskelijoiden Geniezeit
- 33.....Yliopisto Sotšissa
- 35.....Juoksija Oona Kettunen

Kansi Opiskelija Erkki Koskenkorva näytti yliopistonopettaja Tanja Välisälölle suunnittelemaansa peliä Pelisuunnittelu-kurssilla joulukuussa. Kuva Petteri Kivimäki

Informaatioteknologian aika

Informaatioteknologian tiedekunta juhli marraskuussa 15-vuotista historiaansa. Tiedekuntamme kansainvälisestä opiskelijajoukosta on valmistunut 1 600 maisteria ja 190 tohtoria. Tieteellisiä artikkeleja on julkaistu lähes 3 000 ja monografioita yli 40. Kansainvälisiä tieteellisiä konferensseja on järjestetty yli 30, ja niiden osallistujamäärä on ollut lähes 3 000. Olemme olleet merkittävällä tavalla vaikuttamassa alueellisten yhteistyötoimien kanssa noin 4 000 IT-alan työpaikan syntymiseen Keski-Suomeen.

SELVITIMME VUOSINA 1998–2013 maisterin tutkinnon suorittaneiden tämänhetkiset työtehtävät. Tavoitimme 1 500 valmistuneesta jopa 1 164. Alumnimme työllistymisaste, 98 prosenttia, on huippuluokkaa ja selvästi korkeampi kuin alalla keskimäärin. Yhteensä 478:n eri työnantajan palveluksessa työskentelevät alumnit ovat edenneet urallaan erinomaisesti. Suurimmiksi työnantajiksi osoittautuivat Jyväskylän yliopisto, Tieto Oyj ja Digia Oyj. Valmistuneet ovat pääosin erittäin tyytyväisiä saamaansa opetukseen, ja osa kuvasi opiskeluaikaansa elämänsä parhaaksi. Yli neljä prosenttia alumneista toimii yrittäjänä. IT-tiedekunnan opiskelijoille syksyllä 2013 tehdyn kyselyn mukaan vastanneista 344 opiskelijasta yrittäjänä toimii jo lähes 10 prosenttia.

Tiedekuntamme on merkittävä tekijä uudistettaessa valtion ja kuntien ICT-järjestelmiä. Tähtäämme neljään huippuosaamiskittymään, joiden teemoina ovat tietojärjestelmät, tieteellinen laskenta ja data-analyysi, kyberturvallisuus ja viihtyminen, pelit ja oppiminen.

TAVOITTEET OVAT KUNNIAANHIMOISET, mutta realistiset. ICT-ala on uudessa kehitysvaiheessa, ja koulutus- ja tutkimusosaamisemme sopivat erinomaisesti kansallisiin ICT-strategioihin. Pääosaamisalamme, tietojärjestelmät, kyber, data, pelit, oppiminen, kompleksisten järjestelmien hallinta ja optimointi, ovat kansallisen kehityksen ytimessä. Tuulet ovat meille myönteisiä.

Jyväskylä on saanut koordinoituvastuulle Innovatiiviset kaupungit 2014–2020 -ohjelmaan (INKA) kuuluvan kyberturvallisuusteeman ja toimii valtion uuden yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen Valtorin päätoimipaikkana. Yhtenä valintaperusteena oli IT-tiedekunnan monipuolinen tutkimus- ja koulutustoiminta.

Jokaisella yliopistostamme valmistuneella pitäisi olla oman alansa kannalta monipuolinen tietotekniikan hallinta ja käsitys siitä, miten tietotekniikan kehitys vaikuttaa yhteiskuntaan ja hänen alansa. Tämä tulisi olla mielessä tiedekuntien suunnitellessa opintokokonaisuuksia. Tämä 21. vuosisata on nimetty informaatioteknologian vuosisadaksi. Tietotekninen osaaminen on yksi keskeisimpiä tekijöitä oman alan substanssiosaamisen lisäksi. Olkoon Jyväskylän yliopisto tässä asiassa edelläkävijä. ■

Sammakkoisät ottavat isoja riskejä

Värjäriinuolimyrkkysammakkoisät riskeeraavat jälkeläistensä elämän sijoittamalla ne hengenvaaralliseen kasvuympäristöön. Tämän havaitsi bio- ja ympäristötieteiden tutkijatohtori **Bibiana Rojas Zuluaga** (kuvasa) Biologiset vuorovaikutukset -huippuyksiköstä tutkiessaan myrkyllisen sammakkolajin lisääntymistä Ranskan Guyanan eteläisessä osassa.

Sen jälkeen, kun naaraat ovat laskeneet luolin mätinsä, koiraat astuvat remmiin. Niiden tehtävänä on etsiä jälkeläisille kunnollinen kasvupaikka. Sammakkoisät tekevät jälkeläistensä säilymisen kannalta erikoisen ratkaisun. Ne vievät nuijapäät kehittymään

mieluummin sellaisiin lammikoihin, joita asuttavat isommat lihaasyövät lajitoiverit. Tämä silloinkin, kun vaihtoehtona olisi kokonaan vapaa asuttamaton lammikko.

I sien riskibisnes selittyy Rojasin mukaan sillä, että sammakkokoiraat järkeilevät asuttamattomat vedet vaaralliseksi asuinpaikoiksi. Lammikot saattavat olla tyhjiä siksi, että vähäsateisen sään aikana ne mahdollisesti ovat kuivuneet, ja näin saattaa käydä siis jatkossakin. Riski tulla isomman lajitoverin ateriaksi on pienempi verrattuna siihen, että koti kuivuu ympäriltä.

Tutkimus on julkaistu Behavioral Ecology and Sociobiology -lehdessä. ■

Videoi oppimista!

Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä järjestävät opettajille ja opiskelijoille kilpailun parhaasta oppimiseen liittyvästä videosta. Opettajien sarjassa aiheena on paras pedagoginen idea ja opiskelijoiden sarjassa paras kuvakulma oppimiseen.

Videon tekninen laatu tai kuvausväline eivät ole arviointikriteerejä, ainoastaan idea ja sisältö merkitsevät. Myös tyyli ja toteutustapa ovat vapaita. Opiskelijoilta toivotaan videoita, jotka kertovat esimerkiksi opinnoista, oppiaineesta, osaamisen kehittämisestä tai oppimiskokemuksesta.

Kilpailulla halutaan kannustaa avoimen verkkomateriaalin hyödyntämiseen opetuksessa ja oppimisessa. Kilpailuun voi osallistua 28.2. saakka. Tulokset julkistetaan Verkko-opettajapäivässä Agorassa 28.3. ■

Lisätietoja osoitteessa
<http://bit.ly/verkko-ope2014>

Tiedepäivä teemalla Pelin henki

Huhtikuussa järjestettävä Jyväskylän yliopiston Tiedepäivä tarjoaa tietoa, elämyksiä ja uusia oivalluksia tieteestä ja tutkimuksesta. Yliopiston ovet ovat avoinna kaikenikäisille tieteestä, peleistä ja pelaamisesta kiinnostuneille. Mukaan odotetaan erityisesti yläkoululaisia ja lukiolaisia. Luvassa on yleisöluentoja ja runsaasti erilaisia tehtäväpisteitä.

Tiedepäivä järjestetään keskiviikkona 2. huhtikuuta klo 9–15 Mattilanniemen Agorassa teemalla ”Pelin henki”. Kaikki tapahtumat ovat avoimia ja maksuttomia. ■

nyt 1487

- **maisteria valmistui** Jyväskylän yliopistosta
- **vuonna 2013, mikä on vuoteen 2012 verrattuna**
- **reilu sata enemmän. Tohtoriksi väitteli 160,**
- **yhteensä kahdeksan edellisvuotta vähemmän.**

Kalle Lyytiselle LEO award -palkinto

Tietojärjestelmätieteen professori **Kalle Lyytiselle** on myönnetty arvostettu LEO award -palkinto. Palkinto myönnetään globaalisti vaikuttavasta työstä

tietojärjestelmätieteen alalla.

Lyytinen on entinen informaatioteknologian tiedekunnan dekaani ja toimii yhä tietojärjestelmätieteen osa-aikaisena professorina. Hän on yksi maailman johtavista tietojärjestelmien ja uusien organisaatiomuotojen tutkijoista ja on työskennellyt vuodesta 2001 tietojärjestelmätieteen professorina Case Western Reserve Universityssä, joka on Yhdysvaltojen johtavia tutkimusyliopistoja.

Palkinto myönnetään vuosittain yhdelle tai useammalle tutkijalle poikkeuksellisesta osallistumisesta tietojärjestelmien tutkimus- ja kehitystyöhön. Palkinnon myöntää kansainvälinen tietojärjestelmätieteen ammatillinen järjestö AIS. Lyytinen on ensimmäinen suomalainen palkinnon saaja. ■

Kongressipalkinto professori Jan Lundellille

Kemian laitoksen johtajalle, professori **Jan Lundellille** on myönnetty kongressipalkinto nimikkeellä Tulevaisuuden tekijä. Jyväskylä Convention Bureau myönsi palkinnon tunnustukseksi erittäin aktiivisesta toiminnasta kansainvälisten kongressien saamiseksi Jyväskylään.

Vaikka Lundell on toiminut Jyväskylän yliopistossa vasta vuodesta 2008, on hän jo hankkinut Jyväskylään kaksi kemian alan kongressia ja toiminut kolmannen varapuheenjohtajana. Arviontiperusteluissa mainitaan, että Lundell on edistänyt erityisesti molekyylien välisten voimien laskennallista tutkimusta, kiinteässä tilassa tapahtuvien reaktioiden molekyyli-tason ymmärtämistä sekä molekyyli-mallinnusta

kemian opetuksessa.

Toisen kongressipalkinnon sai Benet Oy:n ja Bioenergia ry:n syyskuussa järjestämä kongressi International Bioenergy Exhibition & Conference. Palkinnot jakoivat kaupunginjohtaja **Markku Andersson** ja yliopiston rehtori **Matti Manninen** marraskuussa. ■

Seuraa meitä
somessa!

Jyväskylän yliopiston
tapahtumia voit seurata myös
sosiaalisessa mediassa.

Twitter: @uniofjyvaskyla
Facebook: JyvaskylaUniversity
LinkedIn: University of
Jyväskylä, Alumni Group
Youtube: www.youtube.com/
JyvaskylaUniversity/videos

Musica uudistuu

Seminaarinmäelle suunnitellaan uudenlaista oppimisympäristöä. "Musica 24/7 learning hub" -työnimellä kulkevaan tilaan on tulossa muun muassa vapaa-ajan "clubi", esiintyjien "stage", "studio" opetukseen ja kokouksiin sekä tutkimusta ja musiikkiryhmiä esittelevä "showroom".

Tarkoituksena on luoda opiskelijoille oppimisen ja vapaa-ajan tila, joka on auki joka päivä vuorokauden ympäri. Hanke toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden, henkilökunnan, ammattilaisten ja Suomen Yliopistokiinteistö Oy:n kanssa. Suunnitteluryhmä esitteli muoviluvahapienois-mallin yleisölle tammikuussa. ■

AVOIN YLIOPISTO-OPETUS 30 VUOTTA

Etä- ja verkko-opinnot erikoisalana

Avoimen yliopisto-opetuksen 30-vuotisjuhlavuotta vietetään tänä vuonna erilaisten tapahtumien merkeissä ympäri Suomen. Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksessa järjestetään vuoden aikana muun muassa ohjauksiltoja, seminaareja ja koulutuksen esittelytapahtumia. Juhlavuotta juhlistetaan myös opiskelijoille jär-

jestetyillä arvonnoilla.

Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto ja Kokkolan yliopistokeskus Chydenius tunnetaan etäopintoihin ja verkkovälitteiseen opetukseen erikoistuneina tahoina, jotka tuottavat lähes viidenneksen koko Suomen avoimesta yliopisto-opetuksesta. Opintoja suorittaa vuosittain runsaat 15 000 opiskelijaa. ■

Radiosarja yliopiston arjesta

Yle Keski-Suomi on lähettänyt tammi-kuun loppupuolelta asti radiosarjaa Akateeminen vartti, joka kertoo Jyväskylän yliopiston ihmisistä ja tutkimuksesta. Sarjan ensimmäisissä osissa ovat esiintyneet vararehtori **Kaisa Miettinen**, Suomen historian professori **Kustaa Viikuna**, virustutkija, solubiologi **Varpu Marjomäki** ja musiikintutkija, akateemiaprofessori **Petri Toiviainen**.

Sarja etsii uusia, mielenkiintoisia persoonia ja tutkimuskohteita yliopistostamme. Ideoita voi lähettää helmi-kuun aikana osoitteeseen marika.paa-so@yle.fi. ■

Yle Keski-Suomen Akateeminen vartti maanantaisin kello 13.40 ja uusintana torstaisin klo 9.40.

Avance: Investoi menestykseen

Tänä vuonna 30-vuotista taivaltaan juhliha Jyväskylän yliopiston kaupakorkeakoulun Avance-johtamiskoulutus kutsuu uusia opiskelijoita ja alumneja päivittämään osaamistaan ja verkostoitumaan pätevien EMBA-opiskelijoiden kanssa.

– On uskallettava investoida osaamisen ja toimintakyvyn kasvatamiseen. Juhlavuosi on täynnä tapahtumia, joihin kannattaa osallistua. Keväällä esimerkiksi saamme vieraaksemme amerikkalaisen sosiaalisen median gurun ja teemme opintomatkan Pietariin. Syksyllä osallistumme Verkostojen johtamisen -ohjelman kautta Nordic Business Forumiin, joka huipentuu seminaariin Helsingissä, Avancen johtaja **Ari Manninen** kertoo.

Avanceessa on reilut 200 EMBA-opiskelijaa. Yhteensä MBA- ja EMBA-ohjelmista valmistuneita on lähes tuhat. ■

jyu.fi/jsbe/avance/juhlavuosi

Huippututkimusta matalien lämpö- tilojen fysiikassa

Viime syksynä fysiikan laitoksen professorina aloittanut **Tero Heikkilä** toi mukanaan Jyväskylään osan Aalto-yliopiston koordinoimaa huippututkimusyksikköä.

Yksikössä tutkitaan matalien lämpötilojen perusfysiikan ja nanoelektronii-

kan kvantti-ilmiöitä ja niiden sovelluksia. Työ keskittyy teoreettiseen tutkimukseen ja pieniin sähköisiin rakenteisiin ja linkittyä Nanotiedekeskuksen tutkimukseen.

Heikkilä johtaa myös Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) 1,3 miljoonalla

eurolla rahoittamaa tutkimusta "Heatronics" eli Lämpötroniikka. Jyväskylässä on kuusi Suomen Akatemian huippuyksikköä, joista usin on matematiikan ja tilastotieteen laitoksen Analyysin ja dynamiikan huippuyksikkö. ■

TAPILA VÄNSKÄ-KAUHANEN

Mikrobi- tutkimukselle merkittävä avustus

Bio- ja ympäristötieteiden laitoksen tutkija **Marja Tirola** on saanut Euroopan tutkimusneuvostolta (ERC) 2 miljoonan euron avustuksen mikrobien tutkimukseen. Tirola tutkii uusin keinoin ilmakehän kasvihuonekaasujen määrää säätelevien mikrobien toimintaa maaperässä, vesistöissä ja kasvien sisällä.

– Hyödynnämme uutta menetelmää, joka voi synnyttää myös uusia lääketieteellisiä sovelluksia ja biotekniikan huippuosaamiseen perustuvaa yritystoimintaa, Tirola sanoo.

ERC Consolidator Grant -nimellä kulkeva rahoitus on yksi arvostetuimmista eurooppalaisista tutkimusapurahoista. Vastaavia rahoituksia myönnettiin tänä vuonna Suomeen yhteensä neljä. ■

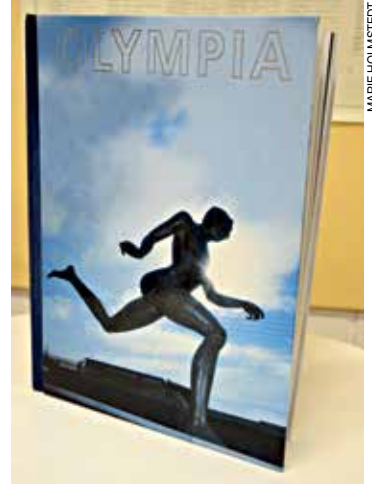
ARTTO IKONEN

Harvinainen lahjoitus kirjastolle

Emeritusrehtori, professori **Kalevi Heinilä** on lahjoittanut yliopiston kirjastolle teoksen Olympia, jonka kirjoittajakunnassa hän on mukana. Olympialiikkeen 100-vuotisjuhlan kunniaksi vuonna 1996 Moskovassa julkaistu teos on osoitettu valtioiden päämiehille ja kansainvälisille arvohenkilöille. Teoksen läheluetelossa on noin 200 tunnettua nimeä, muun muassa kuningatar Elisabeth II, pääministeri Silvio Berlusconi, paavi Johannes Paavali II ja presidentti Nelson Mandela.

– Yllätyin pyynnöstä kirjoittaa huippu-urheilun kehityksestä, koska tiesin naapurimaan tutkijoiden tuntevan minut kansainvälisen huippu-urheilun kriittisenä havainnoitsijana. Kirjoitukse-

MARIE HOLMSTEDT

ni Elite sport in transition meni läpi sellaisenaan, Heinilä kertoo.

Aihepiiriltään hyvin laajan teoksen painos oli vain 500 kappaletta, eikä sitä Heinilän tietojen mukaan ole haluttu levittää suurelle yleisölle. Heinilä lahjoitti teoksen 50-vuotiaan liikuntatieteellisen tiedekunnan kunniaksi. ■

JSBE-seminaarisarja pyörii koko kevään

Kevään aikana järjestetään kaksi kertaa kuukaudessa taloustieteellisestä tutkimuksesta kiinnostuneille avoimia Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun JSBE-seminareja. Seminaarit koostuvat rinnakkaisista taloustieteen ja liiketaloustieteen seminaariohjelmista. Taloustieteen seminaari järjestetään pääsääntöisesti kunkin kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona ja liiketaloustieteen seminaari kunkin kuukauden

kolmantena maanantaina.

Kevään aikana seminaariin saapuu muun muassa filosofian ja luovan ongelmanratkaisun professori **Esa Saarinen** Aalto-yliopistosta. Saarisen luento järjestetään yliopiston vanhassa juhlasalissa 24.3. ■

Seminaarisarjan ohjelma löytyy osoitteesta www.jyu.fi/jsbe/tutkimus/jsbe-seminaari

Päiväkodit pärjäivät eurooppalaisessa vertailussa

Suomalaiset päiväkodit todettiin laadukkaiksi oppimisympäristöiksi verrattuna viiteen muuhun Euroopan maahan EU:n Comenius-vertailussa. Tutkituista Tanskan varhaiskasvatus todettiin melkein Suomen tasoisiksi. Kreikka, Kypros, Portugali ja Romania olivat keskimäärin pohjoismaita heikompia.

Aineisto kerättiin vuosi sitten 62:ssa Jyväskylän ja 36:ssa Kajaanin lapsi-

ryhmässä. Suomen osalta hanketta johti liikuntapedagogiikan professori **Jarmo Liukkonen**. Lisäksi Jyväskylän yliopistosta olivat mukana yliopistonlehtori **Leena Turja** ja lehtori **Raija Raittila** varhaiskasvatuksen laitoksesta. Kajaanin ammattikorkeakoulusta hankkeeseen osallistui koulutusohjelmavastaava **Katri Takala**.

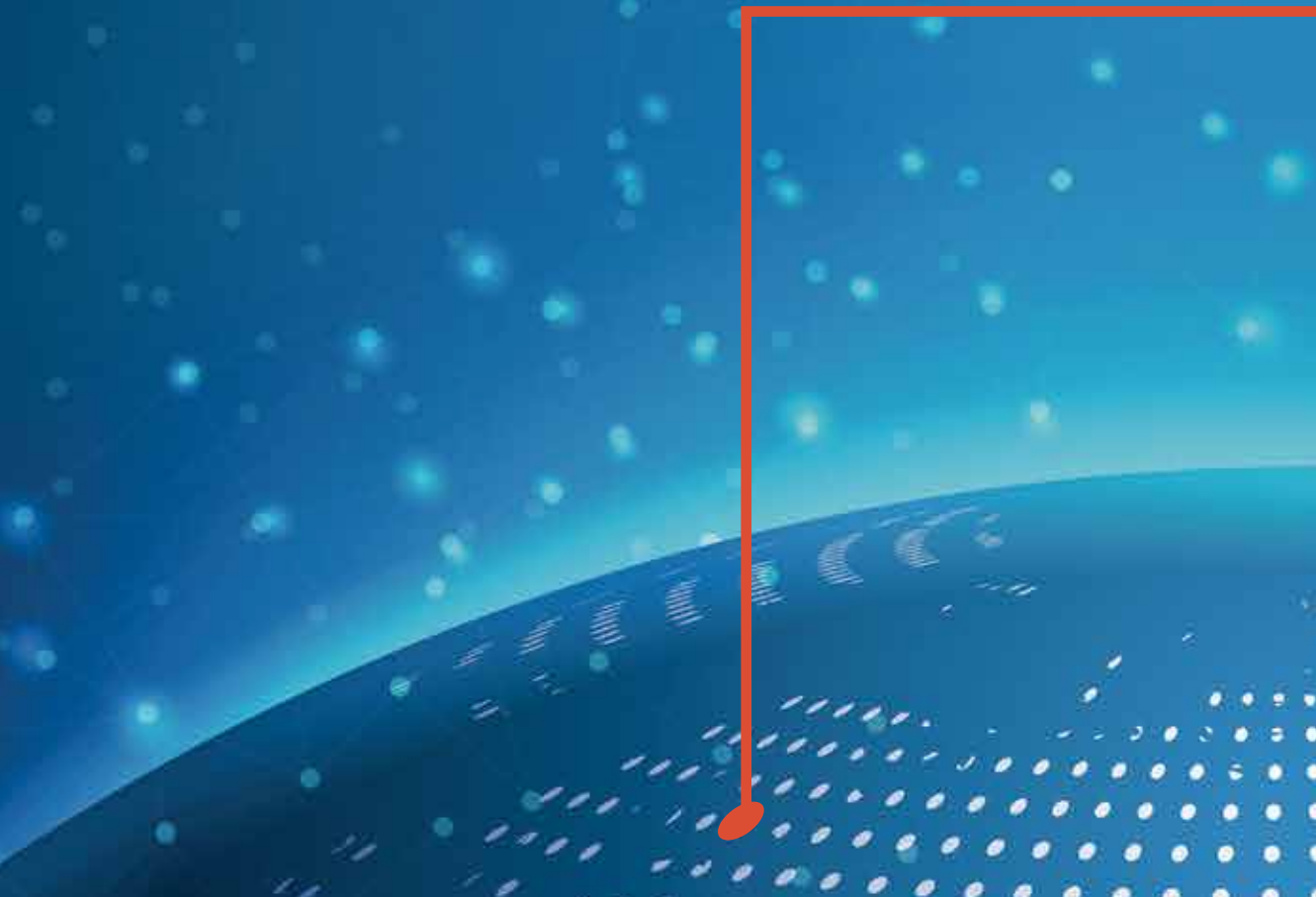
Erityisen myönteistä suomalaisissa

päiväkodeissa on turvallinen ilmapiiri ja keskinäinen luottamus hoitajien ja lasten välillä. Myös aikuisten ja lasten välinen keskustelu ja kommunikaatio toimivat vapautuneesti, ja yleinen suunnitelmallisuus on huippuluokkaa.

Enemmän tulisi kiinnittää huomiota muun muassa päiväkotien tiede-, ympäristö- ja suvaitsevaisuuskasvatukseen. ■

TEEMANA PELIT JA PELINOMAISUUS

VIS

2016

■ teksti Hanna Parviainen, kuvitus PIGME

Informaatioteknologian tiedekuntaan perustetaan kansainvälisen tason pelitutkimuksen huippuosaamiskeskus. Pelialan osaajapulaan halutaan vastata nopeasti.

VISIO 2016

Visio huippuosaamis- keskuksesta

- Osa-alueina pelit ja pelinomainen oppiminen, pelit ja viihtyminen sekä tutkimus, koulutus ja pelikehitys.
- Kiinteä yhteistoiminta alan kansainvälisiin yliopistoihin ja korkeakouluihin.
- Pelikehitys- ja testauslaboratorio, jota voivat hyödyntää opiskelijat, tutkijat ja yrittäjät.
- Monialainen kansainvälinen verkosto ”Entertainment, games and learning” -alueelle.
- Ydin muodostetaan muiden yliopistojen, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa.
- Rahoitusta haetaan tutkimus- ja kehittämishankkeiden avulla EU:sta, Tekesistä, Suomen Akatemiasta ja opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Informaatioteknologian tiedekunnan dekaani **Pekka Neittaanmäki** sanoo Jyväskylän yliopiston olevan pelikehityksen tienrysteyksessä, jossa suuntana on vain nopeasti eteenpäin kulkeminen. Edessä näkyy ihan uutta: tiedekunta suunnittelee parhaillaan kansainvälisen tason pelien, pelinomaisen oppimisen ja peliviihtyvyyden huippuosaamiskeskusta, joka olisi toiminnassa jo parin vuoden kuluttua.

– Tiedekunnan ja sen kumppaneiden osaaminen luovat erinomaisen pohjan kansainvälisesti vetovoimaisen, pelillisyyteen perustuvan huippuosaamiskeskuksen muodostamiselle. Olemme saavuttaneet kansallisella ja kansainvälisellä tasolla maineen pelien ja pelillisyyden kehittämisen edelläkävijänä, joten meillä on hyvät lähtökohdat, Neittaanmäki iloitsee.

Viime syksynä käynnistynyt Pelit ja pelinomaiset järjestelmät -maisterikoulutusohjelma oli ensimmäinen isompi askel ja vastaus kysyntään. Ala on kasvanut räjähdysmäisesti, ja pelit ovat jo taloudellisesti Suomen merkittävin kulttuuri- ja teknologia-vientituote.

Vuonna 2013 pelialan globaali arvo oli lähes 100 miljardia dollaria erityisesti mobiilipelaamisen ansiosta. Pelikehityksen ja -palvelujen liikevaihto kasvoi Suomessa viime vuonna 800 miljoonaan euroon, mikä tekee yli 200 prosenttia enemmän kuin vuonna 2012. Kuluneen parin vuoden sisällä on syntynyt suurin osa Suomen peliliiketoimintaan keskittyneistä yrityksistä.

Alalla vaivaa osaajapula jo nyt, ja haaste kasvaa entistä suuremmaksi, kun yhtiöiden määrä kasvaa. Osaamista tarvitaan myös pelialan ulkopuolella.

– Koulutusta tulee lisätä ja kehittää nopeasti. Jyväskylään on luotu pelien ja pelillisyyden tieto-, oppimis-

innovaatioverkostoja sekä alan tieteellistä tutkimusta ja opetusta. Niiden myötä on syntynyt innovaatioita, teknologista kehitystä ja alan liiketoiminnan kasvua.

Huippuosaamiskeskuksen toiminta keskittyy tutkimuksen ja koulutuksen lisäksi liiketoiminnan kehittämiseen kuten tuotteistukseen, markkinointiin ja kansainvälistymiseen. Ydintoimintaa on tunnistettujen kärkituotteiden ja -toimintamallien edistäminen ja jatkokehittäminen.

Valttina oppi ja hyöty

Neittaanmäen mukaan yksi Jyväskylän yliopiston pelialan konkreettinen profiloitumisen osa-alue on hyöty- ja oppimispelit.

– Haluamme puhua kokonaisuudesta, jonka muodostavat viihtyminen, pelit ja oppiminen. Emme halua erottaa näitä toisistaan, vaan yhdistää ne. Emme suunnittele ampumispelejä vaan korkeatasoisia oppimis- ja hyötypelejä, mihin teknologiset yliopistot eivät pysty. Tällä voimme erottua, Neittaanmäki vakuuttaa.

Pisa-tulostenkin valossa suomalaislasten kouluviihtymisen eteen on tehtävä työtä. Neittaanmäki uskoo innostuksen löytyvän pelimaailmasta. Laadukkailla peleillä oppiminen tulisi mielekkäämmäksi ja helpommaksi.

– Jyväskylän yliopiston vahvuutena on pitkä historia kasvatustieteissä, psykologiassa ja monissa muissa oppiaineissa. Oppimispelejä kannattaa kehittää myös yliopiston tarpeisiin tutkimukseen ja opetukseen, informaatioteknologian tiedekunnan tutkimusprofessori **Marja Kankaanranta** pohtii.

Seitsemän tiedekunnan yliopistos-
sa on osaamisen laaja-alaisuus otettu hyvin huomioon. Tarkoituksena on järjestää yhä enemmän monitieteisiä kursseja, joissa eri tiedekuntien

opiskelijat voivat verkostoitua ja yhdistää taitonsa laadukkaiden pelien suunnittelussa.

Suomalaiset jälkijunassa?

Viime syksynä julkaistun Survey of schools: ICT in Education -tutkimuksen mukaan Suomi kuuluu EU-maiden häntäpäähän sekä tietokoneen koulukäytössä että opettajien asenteissa tietotekniikan opiskeluun. Tietävästi vain 25 prosenttia suomalaislapsista käyttää tietokonetta oppimistarkoituksessa koulussa vähintään kerran viikossa. Kankaanrannan mukaan tilanne ei ole hälyttävä, mutta korjattavaa on.

– Suomen koululaiset ovat hyvin epätasa-arvoisessa asemassa tietotekniikan käytössä kouluissa. Meillä on

valtavasti eroja niin kuntien, koulujen kuin eri luokkienkin välillä. Olen naista on se, että jokaisen lapsen ja nuoren tulisi saada oppia tieto- ja viestintätieteiden taitoja.

Viestintätieteiden laitoksen yliopistonlehtori **Marko Siitonen** näkee tilanteen ongelmallisena.

– Oppilaat ovat opettajan oman henkilökohtaisen kiinnostuksen armoilla. Yleensä joka koulusta löytyy joku, joka on innostunut aiheesta ja käyttää aikaa esimerkiksi pelien etsimiseen ja sovelluksiin tutustumiseen. Ongelma on siinä, kuinka saada tämä tieto ja innostus jaettua laajemmalle.

Tärkeää on asettaa tietotekniikan käytölle tavoitteet suhteessa opetussuunnitelmaan: on oltava selvää, mitä opetuksen osa-alueita peli täyttää ja miten oppiminen varmistetaan. Tut-

kijoiden mukaan kouluihin olisi hyvä saada yhtenäiset ohjeet tietotekniikan käyttöön, mutta niiden lisäksi tärkeällä sijalla ovat myös resurssit, laitteet ja ilmapiiri.

Osaamiskeskukseen suunnitellaan perustettavan yritysten pelikonseptien ja valmiiden pelien arviointipalvelu. Kankaanranta pitää mahdollista arviointipalvelua hyvin merkityksellisenä niin tutkijoille, peliyrityksille, opettajille kuin vanhemmillekin.

– Yliopiston suosittelu auttaisi monia kasvattajia valitsemaan sopivia viihde- ja hyötypelejä erilaisille pelaajille. Tärkeintä olisi luoda objektiiviset kriteerit ja arviointiasteikko. Pelien arviointi olisi erinomainen palvelu yliopiston ulkopuolelle, ja yliopistolle se voisi olla hyvä tulonlähde. ■

Onnistumisia ja elämyksiä

Lapsi on terve, kun se leikkii, eikä leikki aikuisellekaan pahaa tee.

– Inhimillinen kulttuurimme ja rituaalimme pohjaavat monin tavoin leikkiin ja pelaamiseen, kykyymme kuvitella. Pelitutkimuksessa viitataan mielellään 1900-luvun alkupuolelle, jolloin esitettiin ajatuksia leikin ja pelin tärkeydestä ja siitä, että ihmisyyteen kuuluu pelaaminen, muun muassa pelillistämistä journalismissa tutkiva viestintätieteiden laitoksen yliopistonlehtori **Marko Siitonen** sanoo.

Vapaa-aikamme muuttui selkeästi viihteelliseen suuntaan, kun Nintendo tuli markkinoille 1980-luvulla.

– Nintendo markkinoi pelejään vahvasti lapsille ja varsinkin pojille suunnatuiksi leluiksi, mutta 1990-luvulla pelaaminen löi läpi ja siitä tuli “hyväksyt-

tyä” kaikille. Totaalinen räjähdys tuli Nintendo Wiin myötä, jolloin monenikäiset alkoivat pelata, tietotekniikan laitoksen tohtorikoulutettava **Jukka Varsaluoma** toteaa.

Tutkijat myöntävät, että pelikonsoleiden ja uhka- ja verkkopelien myötä pelaaminen on saanut ajoittain negatiivisen leiman. Harva mieltää olevansa pelaaja, vaikka moni pelaakin eri tavoin.

– Pelaamme Mölkyä, Monopolia, jalkapalloa, Veikkauksen pelejä, matopelejä tai miinaharavaa, mutta emme tunnista itseämme pelaajiksi. Todellisuudessa hyvin monen aikuisenkin elämään kuuluvat pelit ja leikit, Siitonen muistuttaa.

Siitonen sanoo median edelleen hellivän mielikuvaa, jonka mukaan pelit ja pelaaminen tekevät ihmisistä väkivaltaisempia.

– Asiatyhteydet eivät ole koskaan näin yksinkertaisia. Ei ole viitteitä siitä, että olisimme yhteiskuntana väkivaltaisempi kuin sellaiset kulttuurit, jois-

sa pelin ja leikin mahdollisuuksia ei yhtä lailla ole, tai niitä rajoitetaan voimakkaasti. Pikemminkin päinvastoin.

Koukuttava kuin kirja

Negatiivinen leima johtunee myös pelien koukuttavuudesta. Usean tunnin pelisession tunnustaminen saa monen kohottamaan kulmakarvojaan, mutta pianonsoittoon käytetty vastava aika saa aikaan ihastusta.

– Hyvä peli koukuttaa samalla tavalla kuin hyvä kirja, elokuva tai tv-sarja. Ihmiselle on tyypillistä kehittää toiminnallinen riippuvuus, joka voi olla vaikka urheilua, auton tuunausta tai karkin syöntiä. Ongelmia tulee, jos muut asiat jäävät, Siitonen muistuttaa.

Eryteisesti lasten pelaamiselle on asetettava rajat, jotta lapsi ehtii syödä, ulkoilla, tavata ystäviään, hoitaa koulutyönsä ja nukkua tarpeeksi.

– Pelit eivät ole kaikki kaikessa, elämässä on paljon muutakin, Siitonen toteaa hymyillen. ■

■ teksti Hanna Parviainen

Uusia työtapoja tiedekuntien arjessa

Pelien ja pelinomaisten oppimisjärjestelmien käyttö lisääntyy kaiken aikaa yliopiston arjessa. Tiedonjyvä kysyi, miten eri tiedekunnissa käytetään pelejä koulutuksessa ja tutkimuksessa.

1. Miten pelejä voi hyödyntää omassa työssäsi tai omalla tieteenalallasi?
2. Miksi kannattaa pelata?
3. Miten arvelet pelien ja pelinomaisuuden näkyvän Jyväskylän yliopistossa 20 vuoden kuluttua?

Dekaani Marja-Leena Laakso, yliopistonlehtori Leena Turja ja yliopistonopettaja Marleena Mustola, kasvatustieteiden tiedekunta

1. Alallamme pelejä on jo pitkään hyödynnetty oppimisen välineenä. Ne ovat erinomainen keino monien taitojen opettamisessa, sillä ne tarjoavat väsymättömän vastustajan. Pelejä on hyödynnetty muun muassa matematiikan ja lukemisen opettamisessa sekä lasten esteettisessä ja kulttuurisessa kasvatuksessa. Tiedekunta on mukana Opetushallituksen rahoittamassa hankkeessa, jossa kehitetään pienille lapsille suunnattua, sosiaalisia ja tunnetaitoja tukevaa digitaalista oppimispelejä.
2. Miksi lapset pelaavat? Selitykseksi on tarjottu pelaamisen haastavuutta sekä mahdollisuutta välittömään palautteeseen. Virtuaaliset maailmat ruokkivat mielikuvitusta ja tarjoavat mahdollisuuden sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Kannattaisi miettiä peliominaisuuksien hyödyntämismahdollisuuksia kasvatuksessa ja opetuksessa myös varhaislapsuuden aikana.
3. Uskomme, että pelillisyyden opetukselliset ja kasvatukselliset ominaisuudet osataan ottaa monipuolisesti hyötykäyttöön myös yliopisto-opetuksessa.

Tohtorikoulutettava Jukka Varsaluoma, informaatioteknologian tiedekunta

1. Pelit liittyvät työhöni tutkimuskohteena ja opetettavana sisältönä. Olemme tehneet kokeiluja yliopisto-opetuksen pelillistämistä hyödyntämällä peleistä rakennettuja toimintatapoja ja metodeja ei-pelillisessä kontekstissa. Pelit ovat motivoiva sisältöalue, joka vaatii tekniseltä toteutukselta monipuolisten ja vaativien ohjelmistojen hallintaa ja toteuttamista.
2. Miksi kannattaa lukea kirja tai katsoa elokuva? Peli voi olla elämys ja kertoa tarinan, mutta vahvuus on vuorovaikutuksessa ja älyllisessä ja taidollisessa haasteessa. Tieteellisesti on havaittu pelien kehittävän kognitiivisia toimintoja, parantavan keskittymiskykyä ja tarkkuutta sekä vaikuttavan luovuuteen ja sosiaalisiin taitoihin. Aivojen jumppauttamisen kannalta olisi hyödyllistä pelata eri tavoin ajattelua ja kykyjä haastavia pelejä. Oma maailmansa on hyöty- ja opetuspelit.
3. Kehitys on monin verroin aiempaa nopeampaa. Pelit näkyvät opettavina sisältöinä ja opetusmetodeissa. Teknologiaa hyödynnetään elämysten ja tarinoiden luomiseen, opettamiseen, tutkimukseen ja uuden luomiseen. Pelit tai niistä lainatut rakenteet ovat nivoutuneet lähes kaikkeen yhteiskunnassa.

Professori Arja Piirainen-Marsh, humanistinen tiedekunta

1. Pelit ovat tärkeä sosiaalisen vuorovaikutuksen muoto ja oppimisympäristö. Tutkin pelien ympärillä tapahtuvaa vuorovaikutusta ja pelaamistilanteiden kielenkäyttöä. Pelejä ja pelinomaisuutta hyödynnetään yhä enemmän myös kielenopetuksessa.
2. Pelejä pelataan eri syistä, esimerkiksi oppimispelejä tukevat ja edistävät oppimista ja viihdepelit ovat ajanvietettä. Pelaaminen houkuttaa samasta syystä kuin monet muut innostuksen kohteet: pelin parissa irtautuu arjesta, uppoutuu uusiin maailmoihin, saa tunne-elämyksiä ja oppii. Parhaimmillaan pelaamalla voi kehittää kognitiivisia ja sosiaalisia taitoja.
3. Monitieteinen pelien ja pelaamisen tutkimus on edennyt suurin harppauksin. Kansainvälinen yhteistyö sekä yhteistyö tutkijoiden ja pelien tuottajien välillä on synnyttänyt uusia innovaatioita. Pelinomaisuus on tuonut uusia työtapoja yliopisto-opetukseen ja muokannut perinteistä ajattelua myös opetussuunnitelmatyössä.

Lehtori Pekka Lumela,
liikuntatieteellinen tiedekunta

1. ja 2. Liikunnan pedagogiikassa ajattelemme peleistä puhuessa fyysisiä pelejä, joiden pelaamisen näemme sosiaalisena tapahtumana. Tietokonepelit simuloivat kilpaurheilulle tyyppillistä kilpamaailmaa, mutta meidän näkökulmastamme tärkeintä on prosessi. ”Oikeat” pelit ovat kasvamisen apuvälineitä, joilla voi kasvattaa motorisia ja kognitiivisia taitoja. Pelaamisella emme voi taata kaikille oppimista, mutta harjoittelulla kaikki kehittyvät ja saavat konkreettisesti treenata. Digitaalisista ohjelmista tiedekunnassamme on käytetty esimerkiksi Sport Tracker -ohjelmaa.

3. Tulevaisuudessa olemme saaneet isot massat liikumaan monipuolisesti ja tiedämme enemmän peleistä ja pelaamisesta. Koululaisten oppiminen on parantunut pallopeleistä saadun hyödyn avulla. Simulaattoreiden avulla opetlemme yllättävistä pelitilanteista selviämistä, kuten pärjäämään esimerkiksi pallopelien nopeasti vaihtuvissa tilanteissa.

Professori Jan Lundell, matemaattis-
luonnontieteellinen tiedekunta

1. Pelien avulla voidaan havainnollistaa ja innostaa aiheen opiskeluun ja ymmärtämiseen. Koulumaailmassa kemian opiskelu pelien avulla voi motivoida asioiden opiskelua ja lisätä yleistä kiinnostusta luonnontieteisiin.

2. Peleillä on myös sosiaalinen aspekti, kun pelaaminen tapahtuu ryhmässä ja muiden läsnäollessa. Pelit luovat sosiaalisen kontaktiverkoston tai lähipiirin, jossa pelin ohella voidaan käsitellä informaalisti muitakin kuin peleihin liittyviä yksityiskohtia. Hyvä esimerkki on kemian laitoksen peli-illat, jotka toimivat samalla myös opinto-ohjauksen ja yleisten kuulumisten ja tunnettavuuden lisääjinä. Kyse ei ole pelaamisen ”kannattavuudesta” vaan mahdollisuudesta monipuolistaa kokemusmaailmaa ja toimintaympäristöä.

3. Pelien rooli osana monimuoto-opetusta voi kasvaa. Pelillinen ympäristö tukee ja innostaa alan opiskeluun. Ehkä 20 vuoden kuluttua opiskelussa kokeukselliset virtuaaliset peli- ja opiskeluympäristöt ovat olennainen osa luonnontieteilijän koulutusta.

Professori Heikki Lyytinen,
yhteiskuntatieteellinen tiedekunta

1 ja 2. Olemme laatineet oppimista tukevia pelinomaisia ympäristöjä lapsen kehitystä ja oppimista ja niissä esiintyviä vaikeuksia koskevan tutkimuksemme tuloksena. Oppimisympäristöt johdattavat lapsia harjoittamaan lukemisen ja laskemisen perustaitoja. Harjoittelu antaa mahdollisuuden voittaa vaikeuksia, kun se on kohdistettu kunkin yksilöllisiin tavoitteisiin.

On tärkeää tarjota alakoululaiselle harjoittelumahdollisuuksia positiivisessa ilmapiirissä. Harjoittelu koulun alkua ympäröivinä viikkoina Ekapelillä varmistaa, että lapset, joille oppiminen tuottaa vaikeuksia, pystyvät omaksumaankin taidot luokkatovereidensa kanssa samaan aikaan.

3. Oppimisympäristöt paranevat ratkaisevasti lähivuosina tablettitietokoneiden saavuttaessa koulut. Voimme tarjota lapsille oppimisympäristöjä, jotka mahdollistavat mukavamman ja tehokkaamman tavan kehittää taitoja, joita perinteisesti on saavutettu pönttämällä. Olemme ratkaisseet 20 vuoden kuluttua perustaitojen oppimisen ongelmat ja pystyneet lyhentämään niiden oppimiseen tarvittavaa aikaa.

Yliopistontutkija Mirva Peltoniemi,
Jyväskylän yliopiston kaupparkeakoulu

1. Teknologiajohtamisen tutkijana olen kiinnostunut teknologisesta muutoksesta ja teknologian roolia yrityksen kilpailukyvyyn selittäjänä. Peliteollisuutta tutkiessa on mahdollista yhdistää analyysiin myös sisältöä kuvaavia muuttujia, jolloin kuva kilpailukyvyyn muodostumisesta monipuolistuu. Opetuksessa peliteollisuus tarjoaa hyviä esimerkkejä liike-elämän ilmiöitä selitettäessä. Opiskelijat kokevat sen mielenkiintoisena ja ajankohtaisena kontekstina.

2. Pelatessa voi kokea onnistumisen elämyksiä samalla tavalla kuin urheilussa. Mobiilipelit ovat oivaa ajanvietettä esimerkiksi lentokoneessa matkustaessa.

3. Peliteollisuus nähdään 20 vuoden kuluttua kaupparkeakoulussa yhtenä toimialana muiden joukossa. Se on jo päässyt lehtien kulttuurisivuilta talous-sivuille ja alaa ympäröivä eksotiikka on vähenemässä.

■ teksti Hanna Parviainen

Viihtyminen ja oppiminen samassa paketissa

Pelit ja pelaaminen ovat luonteva osa eri-ikäisten ihmisten arkea, toimintaa, viihtymistä ja oppimista lapsuudesta alkaen. Pelinomaista oppimista tutkivan informaatioteknologian tiedekunnan tutkimusprofessorin **Marja Kankaanrannan** mielestä koululaisten pelaamista kannattaa tukea.

– Parhaimmillaan digitaaliset peliratkaisut innostavat, motivoivat ja sitouttavat oppimiseen. Ne ovat myös hyviä oppimisympäristöjä eri oppiaineisiin sekä monien 2000-luvun taitojen kehittämiseen.

Ei ole ihan sama, minkä pelin avulla esimerkiksi matematiikan taitoja opetellaan. Parhaat pelit löytyvät erilaisia suosituksia lukemalla ja kuulemalla ja lopulta itse kokeilemalla.

– Laadukkaat pelinomaiset oppimiskäsitteet soveltuvat pelaajan osaamistasoon. Ne haastavat oppijan pelin etenemisen ja oman osaamisen edistymisen mukaan. Tehtävät muuttuvat sitä haasteellisemmiksi, mitä pidemmälle pelaaja etenee, Kankaanranta sanoo.

Tiivis vuoropuhelu käyttäjien kanssa

Viihtymisen ja oppimisen yhdistäminen on alkanut kiinnostaa digitaalisten pelinomaisten oppimiskäsitteiden kehittäjiä Suomessa. Ajatuksena on yhdistää pelinomaisiin

oppimiskäsitteisiin liittyvässä tutkimuksessa ja kehittämistyössä viihteellisten pelien elementtejä oppimista edistävään periaatteisiin.

Informaatioteknologian tiedekunnassa, Agora Centerissä ja koulutuksen tutkimuslaitoksessa on pitkäjänteistä kokemusta sekä pelinomaisten oppimiskäsitteiden kehittämiseen että niiden käytön vaikutusten tutkimiseen.

– Pelinomaisiin oppimiskäsitteisiin keskittyvä tutkimus on monialaista. Tutkimuksissa tavoitellaan pelien kehittäjien, kuten yritysten ja pelejä käyttöön ottavien opettajien, tiivistä vuoropuhelua.

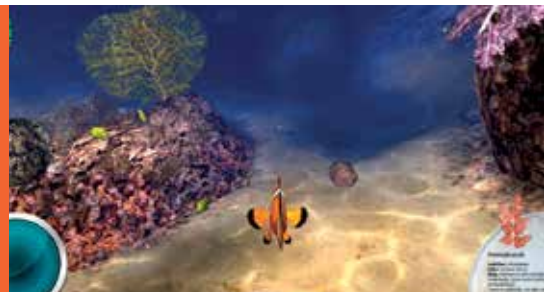
Seuraavassa esitellään esimerkkejä pelinomaisten oppimiskäsitteistä, joiden tutkimuslähtöisessä kehittämisessä Jyväskylän yliopiston eri laitokset ovat olleet mukana. Kuvauksissa lyhenteillä viitataan seuraaviin hankkeisiin (suluissa on mainittu rahoituslähde ja päävastuutaho Jyväskylän yliopistossa):

D = Digital Ocean -hanke (EU-rahoitus, Agora Center, www.digitalocean.org/video_game). Lisätietoja löytyy hankkeiden www.sivuilla

S = Systemiset oppimiskäsitteet -hanke (Tekes-rahoitus, informaatioteknologian tiedekunta, www.systechlearning.fi).

SEAGATE (AGORA CENTER, D)

Haluaisitko sukeltaa Punaisen meren koralliriutalle kristallinkirkkaaseen veteen? SeaGate-tietokonepelissä pääset tarkastelemaan Abu Galawan koralliriutaa kalan perspektiivistä värikkäässä 3D-maailmassa. Pelissä tutkitaan koralliriutan eliöstöä ja suoritetaan erilaisia tehtäviä, joiden välityksellä saadaan tietoa lajien lisäksi valtameren tilasta.

PETRAN PLANEETTA (DRAMAFORUM OY, S)

Petran planeetta on lasten virtuaalimaailma, jossa voi pelaamalla ja leikkimällä tutustua eri maihin ja kulttuureihin. Virtuaalimaailma perustuu Eevamaria Halttusen Petra-kirjoihin, joissa ekaluokkalainen Petra seikkailee ympäri maailmaa. Planeetalla pääsee leikkien ja pelien kautta kokeilemaan elämää eri kulttuurien arjessa.

10MONKEYS (10MONKEYS OY, S)

10monkeys on 6–10-vuotiaalle suunnattu pelillinen matematiikan oppimisympäristö. Pelin lukualueilla 0–1000 käsitellään matematiikan perusosa-alueita ja tehtävätyyppejä (mm. yhteen-, vähennys-, kerto- ja jakolaskut). Oppilas voi seurata omaa edistymistään ja opettaja oppilaan suoriutumista.

CESIM ONSERVICE (CESIM OY, S)

Cesim OnService on yritystoiminnan ja liiketalouden peli, jossa simuloidaan liike-elämän päätöksentekotilanteita ja tiimityöskentelyä. Pelaaja pääsee yhdessä tiimin kanssa kokeilemaan mm. hotellin johtamista.

CITYNOMADI (CITYNOMADI OY, S)

Citynomadi on paikkatietoihin perustuva sovellus, jossa voi tehdä maantieteellisiä reittejä ja liittää reittiin dataa (esim. tietoiskuja, kysymyksiä, kuvia, videoita). Sovelluksen linkittäminen opetukseen antaa oppilaille mahdollisuuden esimerkiksi tutustua lähiympäristöön ja historiaan.

NOVICRAFT (LUDOCRAFT OY, S)

NoviCraft on kouluille, yhteisöille ja yrityksille suunnattu oppimisympäristö, jossa voidaan harjoitella johtamis- ja tiimityöskentelytaitoja käytännössä. Pelin tarkoituksena on kehittää ja tehostaa tiimien ja työryhmien sekä niissä toimivien yksilöiden toimintaa ja vuorovaikutusta peliteknologian keinoin.

■ teksti Mari Heikkilä, kuva Petteri Kivimäki

Maisteriksi pelialan koulutuksella

Vastauksena Suomen pelialan osajaapulaan informaatioteknologian laitos käynnisti viime syksynä Pelit ja pelinomaiset järjestelmät -maisterikoulutuksen. Tiedekunnan monitieteiset pelialan vierailuluennot ja kurssit ovat vetäneet viime vuosina salit täyteen eri alojen opiskelijoita.

– Olemme noteeranneet tarpeen jo useita vuosia sitten. Uudella opintopakettilla pyritään vastaamaan kysyntään. Lähtökohdat ovat hyvät, sillä Jyväskylässä on tehty lähes kymmenen vuotta alan tutkimusta, tiedekunnan dekaani **Pekka Neittaanmäki** kertoo.

Syksyllä maisteriohjelmassa aloittanut **Pekka Mikkola** toivoo työllistyvänsä pelialalla.

– Olen pelannut noin 30 vuotta tietokonepelejä, myös kilpatasolla joukkueessa, ja tietotekniikkaharrastukseen on palanut paljon tunteja. Jo syksyllä kävin runsaasti oh-

jelmistoalan yleiskursseilla ja pelialan kursseilla. Olen tykännyt opiskelusta todella paljon.

Mikkolan haaveet alan työpaikasta tulevaisuudessa toteutunevat, sillä informaatioteknologian tiedekunnasta valmistuneiden keskuudessa vallitsee lähes täystyöllisyys. Taannoisessa kyselyssä tavoitetuista 1 200 valmistuneesta 98 prosenttia kertoi työllistyneensä.

Kourallinen opiskelijoista valittiin Mikkolan tavoin maisteriohjelmaan yliopiston ulkopuolelta, mutta pääosa pelialalle syventyvistä maisteriopiskelijoista tulee tiedekunnan omista opiskelijoista. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa pelialalle syventyy 20–30 opiskelijaa vuodessa.

Osaamisesta oltava näyttöä

Tietotekniikan laitoksen tohtorikoulutettava **Jukka Varaluoma** pitää tärkeänä, että opiskelijat saavat kursseilta konkreettista näyttöä osaamisestaan. Pelialan koulutusta on maailmalla monenlaista.

– On paljon arvokkaampaa, että opiskelijat saavat valmiiksi peliprojektinsa ja voivat liittää ne omaan portfolioonsa, kuin että he tekevät hienoja suunnitelmia pöytälaatikkoon.

Jyväskylän alueella peliala työllistää arviolta sata ihmistä parissakymmenessä eri yrityksessä. Toiveena on, että uuden koulutuksen myötä yritykset kasvavat ja niitä syntyy lisää. ■

Pelisuunnittelu-kurssin opiskelijat esittelivät pelisuunnitelmiaan postereiden ja digitaalisten prototyyppien avulla joulukuussa Agorassa.

Pelit ja pelinomaiset järjestelmät -maisteriohjelma

- Koulutus kestää kaksi vuotta. Laajuus 120 opintopistettä. Tavoitteena on laaja-alainen perusta pelinkehityksestä ja pelien tutkimuksesta.
- Sisältää mm. ohjelmistotekniikan, pelitekniikan, virtuaalisten oppimisympäristöjen, simuloinnin, käytettävyyssuunnittelun ja liiketoiminnan kursseja.
- Opiskelijaksi hakevilla tulee olla kandidaatin tutkinto tai AMK-tutkinto soveltavalta alalta. Yliopiston ulkopuolelta voi hakea koulutukseen tietotekniikan jatkuvan haun kautta.

■ teksti Hanna Parviainen, kuva Petteri Kivimäki

Pelisuunnittelu kiinnostaa opiskelijoita

Jo neljänä syksynä järjestetty Pelin lumo -luentosarja on houkuttellut eri tiedekuntien opiskelijoita tutustumaan pelitutkimuksen perusteisiin ja pelisuunnitteluun eri tieteenalojen näkökulmasta. Suuren suosion saavuttaneilla kursseilla nousi nopeasti esille opiskelijoiden toive päästä tekemään itse digitaalisia pelejä.

Luentosarjaa koordinoivat humanistisen tiedekunnan yliopiston-opettaja **Tanja Välisalo** ja tietotekniikan laitoksen tohtorikoulutettava **Jukka Varsaluoma** päättivät tarttua haasteeseen.

– Halusimme tarjota opiskelijoille mahdollisuuden työskennellä monitieteisissä ryhmissä konkreettisen tekemisen äärellä. Pelit sopivat siihen hienosti. Viime keväänä ensimmäistä kertaa järjestetty, informaatioteknologian ja humanistisen tiedekunnan opiskelijoille suunnattu Peliprojekti-kurssi oli valtavan hieno, uusi kokemus kaikille, Välisalo kertoo.

Tieto- ja viestintätekniikkaopinnot, työelämäopinnot ja monitieteisyyden yhdistävällä kurssilla tärkeintä oli oppia projektikehittelyä ja saada työnäyte portfolioon. Tämän kevään uudelle kurssille otettiin reilut 20 opiskelijaa kirjallisen hakemuksen ja opintorekisteriotteen perusteella. Kurssilla työskennellään ryhmissä, joissa on tuottaja, ohjelmoija, pelisuunnittelija, graafikko ja äänisuunnittelija.

– Viime kevään ryhmän opiskelijat kiittelivät erityisesti teorian ja käytännön yhdistämistä. Yllätimme, että he ehtivät oikeasti tehdä viiden opintopisteen kokonaisuudessa pelin. Haaveenani on saada yliopistoomme kokonainen sivuaineopintokokonaisuus pelikursseista, Välisalo sanoo.

Heini Kaiston ja Laura Rantalaisen ryhmä suunnitteli Peli-suunnittelu-kurssilla opetuspelein, jossa etsitään yksisarvisen sarvea. Ryhmä esitteli posteria Agorassa joulukuussa.

Paras kurssi yliopistossa

Osalle viime kevään kurssilaisista vahvistui tekemisen myötä tunne, että peliala on heidän juttunsa. Osa ryhmistä jatkoi pelin kehittelyä myös kurssin lopputtua ja osallistui pelillä tietokonefestivaali Assemblyn kilpailuun.

– Olin ryhmässä pelisuunnittelija eli toimin käsikirjoittajana ja kenttäsuunnittelijana. Kurssi oli paras, mikä minulla on yliopistossa ollut. Oli mahtavaa, että projektista syntyi tuote ja omalla työllä oli merkitystä lopputulokseen, avaruusaiheisen pelin suunnitteleessa ryhmässä työskennellyt kirjallisuuden opiskelija **Katariina Pesonen** kertoo.

– Prosessi oli todella hauska ja opettavainen. Valmiin pelin toteuttaminen kysyy pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista projektiin, mutta pelin tekeminen ei edellytä mitään yli-inhimillisiä taitoja, musiikin laitokselle videopelimusiiikin analyysista gradua tekevä **Taneli Krouvi** sanoo.

Informaatioteknologian tiedekunnassa järjestetään myös muun muassa Pelisuunnittelu- ja Pelinkehityshaaste-nimisiä kursseja. Tietotekniikan laitos on järjestänyt lisäksi peliohjelmointikursseja 13–18-vuotiaille nuorille vuodesta 2009 lähtien. Vuosittain yli sata opiskelijaa innoittaneilla kesäkursseilla on suunniteltu ja toteutettu jo 500 peliä. ■

– Viime kevään ryhmän opiskelijat kiittelivät erityisesti teorian ja käytännön yhdistämistä. Yllätimme, että he ehtivät oikeasti tehdä viiden opintopisteen kokonaisuudessa pelin. Haaveenani on saada yliopistoomme kokonainen sivuaineopintokokonaisuus pelikursseista, Välisalo sanoo.

Lue, mitä tapahtuu Pelisuunnittelu-kurssilla luodulle salapolisille ja hänen vaimolleen etelän lämmössä. www.jyu.fi/tiedonjyva/tapahtumat/salapoliisi-aurinkorannalla/view

T-rakennus korjattiin Terve talo -periaatteella.

■ teksti Hanna Parviainen, kuva Tarja Vänskä-Kauhanen

”Remonttia ei arvotettu rahalla eikä ajalla”

Syksystä 2012 remontissa ollut T-rakennus otetaan käyttöön toukokuussa. Parhaillaan on menossa työn viimeistely sekä rakennuksen tuuletus. Maaliskuussa on vuorossa turva-asennukset ja kalustaminen, ja käyttäjät pääsevät muuttamaan tiloihin huhtikuussa viikoilla 16–17.

– Tutkimuksissa löytyi sisäilmaongelmille selkeitä syitä, kuten puutteellinen ja epätasapainossa oleva ilmanvaihto, ulkoseinien mikrobivaurioita ja huono lämmöneristys sekä vaipan ja rakenteen epätiiviyttä, rakennuttajainsinööri **Juhani Koponen** PTS-kiinteistötekniikasta kertoo.

Remontissa uusittiin talotekniikka, ikkunat, hissi, pintamateriaalit ja sosiaalitulat. Kaikki julkisivun lämmöneristykset purettiin ja korvattiin uusilla rakenteilla, ja kaikki pinnat puhdistettiin. Remontti tehtiin Terve talo -periaatteella. Työn edetessä huolehdittiin esimerkiksi, että rakennusmateriaalit on suojattu oikein ja eristykset ovat irti maasta ja peitetty asianmukaisesti ennen niiden asentamista.

– Tekemistä ei arvotettu rahalla eikä ajalla. Urakka-aikaa jatkettiin, että kaikki saatiin kunnolla tehtyä oikein.

Rakennuksen ulkoseiniin on asennettu nuuskija, jonka antureilla voidaan seurata rakenteita rikkomatta talon toimintakykyä. Näin voimme varmistua, että talo säilyi terveenä, Koponen vakuuttaa.

T-rakennukseen sijoittuvat opintopalvelut, talouspalvelut, erillispalvelukeskus ERPAKE, tilapalvelut, henkilöstöpalvelut, hallintojohtajan ryhmään kuuluvia asiantuntijoita ja kampusmanageri. Rakennuksen ja kirjaston välille rakennettuun yhdyskäytävään sijoittuu uusi yliopistokauppa ja alakertaan kahvila-ravintola. Remontin kustannukset nousivat 7,6 miljoonaan euroon.

Avotoimiston työrauha mietityttää

Viime vuoden puolella järjestetyssä T-rakennuksen info-tilaisuudessa heräsi keskustelua avotoimiston työskentelyolosuhteista. Sisustussuunnittelusta vastannut arkkitehti **Merja Kiviranta** uskoi akustoitvien pöytäseinäkkeiden ja kaappien taustaverhoilujen mahdollistavan työrauhan.

– Akustiikkaan on kiinnitetty paljon huomiota erilaisen paneelien avulla. Avotilatyoşkentely sujuu, kun sovitaa yhteiset käyttäytymissäännöt ja esimerkiksi puheluita ja palavereja hoidetaan kokous- ja taukotiloissa.

Jokaiseen rakennuksen 120 työpisteeseen tulee sähkösäätöinen työpöytä. Käyttäjät pääsevät valitsemaan eri vaihtoehtoista yhteisten tilojen kalusteita sekä itselleen työtuolin. Sisustuksen värisävyinä on mustaa ja valkoista ripauksella keltaista ja sinistä.

– Sisustussuunnittelussa on pyritty moderniin lopputulokseen kunnioittaen talon alkuperäistä tyyliä. Työpistekalusteissa panostetaan toimivuuteen ja ergonomiaan ja yleistilojen kalusteet luovat mahdollisuuksia erilaisiin rentoihin ja virallisiin kohtaamisiin ja toisaalta keskittymiseen omassa rauhassa, Kiviranta kertoi.

Siivousfirma puhdistaa tavarat

Muuton aikana kunkin työntekijän työpiste on pois käytöstä päivästä kahteen päivään. Siivousfirma puhdistaa kaikki uuteen rakennukseen siirrettävät tavarat ja muutoliike muuttaa ne. Pääasiassa kaikki vanhat kalusteet korvataan uusilla.

– Mitään ei siirretä puhdistamatta. Merkitse hyllyihin, mitkä tavarat lähtevät mukaan, mutta älä vie uusiin tiloihin mitään sellaista, mitä et enää tarvitse. Karsi ylimääräistä tavaraa jo nyt, tilapalveluinsinööri **Heli Vertamo** ohjeisti infotilaisuudessa.

Tilapalveluihin kantautuu remontoimisesta ja rakentamisesta enemmän negatiivisia kuin positiivisia kommentteja.

– Mututuntumani on, että useimmiten tilanne koetaan hankalaksi. Emme saa juurikaan positiivista palautetta, vaikka moni on varmasti mielissään, että tiloja korjataan terveiksi. Muutto uuteen rakennukseen ja ehkä uudelle kampusalueellekin saattaa vaikuttaa monin tavoin: esimerkiksi työmatka ja kulkuyhteydet, työ- ja taukotilat ja rutiinit saattavat muuttua. Toiset ovat innoissaan muutoksesta ja paremmista tiloista, toisille on ihan sama ja joillekin muutto on suuri järkytys, tilapalveluiden projekti-insinööri **Timo Piispanen** myöntää.

– Yliopiston alueella on nyt menossa paljon hankkeita, jotka vaikuttavat alueella liikkumiseen. Käyttäjien on syytä huomioida oman turvallisuutensa vuoksi rajoituksia ja ohjeita kulkureiteistä. Keräämme palautetta toiminnan sujuvoittamiseksi, tilapalvelujohtaja **Suvi Jokio** sanoo. ■

Tiedonjyvä esittelee Kampuksella rakennetaan -sivulla käynnissä olevia rakentamis- ja remontoimishankkeita. Tutustu myös yliopiston verkkosivuun www.jyu.fi/rakentaminen.

Remontointi- ja rakentamissuunnitelmia vuodelle 2014

- 1 T-rakennuksen peruskorjaus valmistuu maaliskuuhuhtikuun vaihteessa. Remontointi on kestänyt reilun vuoden.
- 2 X-rakennuksen sisäilmakorjaus alkoi vuoden 2013 alussa ja valmistuu keväällä 2014. Käyttäjät voivat palata rakennukseen näillä näkymin heinäkuussa.
- 3 C-rakennuksen sisäilmakorjaus käynnistyi 16.12.2013 sisätilojen suojeltavien pintojen suojauksella ja työmaa-alueen valmistelulla. Hankkeen pitäisi arviolta valmistua kesällä 2015.
- 4 U2-hallin peruskorjaus käynnistyi vuoden vaihteessa. Rakennus pitäisi saada takaisin käyttöön näillä näkymin vuoden 2014 lopussa.
- 5 Philologica-rakennuksen, jossa sijaitsee myös opiskelijaravintola Lozzi, korjaus alkaa talvella 2014. Korjaustyöt kestävät noin 12 kuukautta.
- 6 Villa Ranan sisäilmakorjaus alkaa luultavasti toukokuussa 2014 ja kestää kesään 2015 asti.
- 7 A-rakennuksen 1.–4. kerrosten peruskorjaus alkaa aikaisintaan vuoden 2014 lopussa. Aikatauluun vaikuttaa muiden projektien eteneminen.
- 8 Ruusuopiston uudishankkeen rakennustyömaa alkoi syksyllä 2013, ja käyttäjien pitäisi päästä muuttamaan rakennukseen elokuussa 2015.
- 9 Alustavat tutkimustulokset E-rakennuksen korjaustarpeista ovat tulleet. Korjauksen laajuus ja vaikutus käyttöön ovat vielä avoimia.
- 10 Mattilanniemen uudisrakennuksen suunnittelu jatkuu vuonna 2014.
- 11 Rehtoraatti-rakennuksen vaatimat muutostyöt alkoivat tammikuussa 2014.
- 12 Liikuntalaboratorioon on tulossa joitain korjaustöitä.
- 13 Yksi Agoran hisseistä uusitaan tammi–maaliskuussa 2014. Ensimmäinen hissi uudistettiin vuosi sitten, nyt on vuorossa seuraava. Agoran yritys päädyttä on vuokrattu lisää tilaa yliopiston käyttöön. Tarvittavien tilamuutosten yhteydessä uusitaan tarvittaessa lattiamattoja.
- 14 Ylistönrinteen laboratoriokeskuksen laajennus alkanee kesällä 2014.
- 15 Konneveden rantarakennuksen rakennustyöt alkavat vuoden 2014 aikana.
- 16 Lisäksi erilaisia ylläpitokorjauksia ja pienempiä muutostöitä eri kampusalueilla.

Lähde: Tilapalvelut Suvi Jokio ja Timo Piispanen

Lasten viittomakielen käyttö vähentynyt huolestuttavasti

Kielten laitoksessa on alkanut viisivuotinen hanke, jonka tuloksista aletaan koota ensimmäistä suomalaisen viittomakielen kielioppia. Vastaavanlaajuisista kuvausta ei ole aiemmin tehty.

– Pienestä asti viittomakieltä käyttäneet lapset ovat opineet kielen säännöt käytön myötä, mutta ei ole tehty opasta, josta muut voisivat opetella niitä. Nyt alkaneessa hankkeessa tutkimme muun muassa, missä järjestyksessä asiat viitotaan, hankkeeseen Suomen Akatemian rahoituksen saanut akatemiaturkija **Tommi Jantunen** sanoo.

Tutkimuksen perustana on laaja videomateriaali, joka sisältää muun muassa musiikin laitoksen liikkeenkaappauslaboratoriossa kuvattuja dialogeja ja monologeja. Vi-

deotallenteista saadaan tarkkaa tietoa esimerkiksi kehon liikkeistä ja asennoista, joilla on tärkeä merkitys viittomisen rytmittämisessä.

– On mielenkiintoista selvittää, millä tavoin pää liikkuu viittoessa. Tietoa voidaan käyttää esimerkiksi viittomakieltä vieraana kielenä opiskelevien kielitaidon arvioinnissa, tutkimusta Aalto-yliopiston, Kuurojen liiton ja Tukholman yliopiston kanssa tekevä Jantunen kertoo.

Viittomakielen käyttö on vähentynyt viime vuosina. Viittomakielen professori **Ritva Takkinen** näkee huolestuttavan kehityksen syyksi lasten sisäkorvaimplanttien yleistymisen.

– Sairaalat suosittelevat, että lasten kanssa ei käytettäisi viittomakieltä vaan he alkaisivat heti harjoitella vain kuulemista ja puhumista. Jos lapsi kuulee riittävän hyvin, hän oppii molemmat kielet, Takkinen sanoo.

Tutkimuksen päivä kruunaa juhlan

Tutkimusten mukaan sisäkorvaistute ei tee lapsesta normaalisti kuulevaa vaan huonokuuloisen, jolloin esimerkiksi ryhmässä toimiminen ja taustahäly haittaavat puheen kuulemista ja ymmärtämistä. Viittomakielen käyttäminen mahdollistaisi tasa-arvoisemman osallistumisen myös ryhmätilanteissa ja hälyisissä olosuhteissa.

– Päiväkoteihin on tullut lapsia, joilla ei ole lainkaan kieltä. Tämä on hyvin huolestuttava suunta. Vielä 1980- ja 1990-luvuilla lähes kaikki kuurot lapset osasivat kouluun mennessään ilmaista itseään viittomakielellä ja osa puhutullakin kielellä. Perheitä tulisi kannustaa ja opastaa viittomakielen käyttöön myös silloin, kun lapsi saa sisäkorvaistutteen, Takkinen muistuttaa.

Suomen ainoa yliopistotasoinen viittomakielen koulutusohjelma täyttää tänä vuonna 10 vuotta. Toiminta alkoi Jyväskylän yliopistossa vuonna 1992 viittomakielen perusopinnoista, ja Viittomakielen keskus perustettiin vuonna 2010. Juhlavuosi huipentuu 25. huhtikuuta Tutkimuksen päivään, joka kokoaa yhteen alan opiskelijoita, viittomakielisiä ja viittomakielen parissa työskenteleviä kaikkialta Suomesta. Suomessa on 4 000 – 5 000 kuuroa viittomakielistä. Työssään viittomakieltä käyttäviä kuulevia on yli 10 000. ■

Viittomien analyysiohjelma on tunnistanut kolme ”artikulaattorimöykkyä” ja merkinnyt ne värein. Kunkin kuvattavan liikettä voidaan seurata erikseen. Ohjelmisto on valmistettu Aalto-yliopistossa.

tieöpäivä

PELIN HENKI

ke 2.4.14

Jyväskylän yliopisto
Mattilanniemi, Agora

KAIKILLE AVOIMIA LUENTOJA
DEMOJA & ESITTELYPISTEITÄ

TULE KOKEILEMAAN,
TUTKIMAAN JA
PELAMAAN!

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

jyu.fi/tieopaiva

Dekaanit Hanna-Leena Pesonen (vas.), Terhi-Anna Wilska, Marja-Leena Laakso, Minna-Riitta Luukka, Henrik Kunttu, Lasse Kannas ja Pekka Neittaanmäki ovat ottaneet rehtori Matti Mannisen nimeämän tehtävän kunnioituksella vastaan.

■ teksti Hanna Parviainen, kuva Petteri Kivimäki

”Tärkeimpiä ovat innostus ja yhteishenki”

Tammikuun alussa nelivuotisen toimikauden tiedekuntansa dekaanina aloittaneet kertovat oman tiedekuntansa tulevaisuuden suunnitelmista.

- 1 Mitkä ovat tiedekuntanne tämän hetken kiinnostavimpia tutkimuksia tai suuntaviivoja?
- 2 Mitkä näette tärkeimpinä kehitettävänä asioina toimikaudellanne?
- 3 Millaista on tiedekuntanne yhteiskunnallinen vuorovaikutus?

Henrik Kunttu Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta

1 Olen eniten hyvilläni laitosrajapintojen yli tehtävän tutkimuksen voimakkaasta lisääntymisestä. Yksittäisenä isona hankkeena mainitsen kemian ja biologian yhteisen rakennetutkimushankkeen, johon professorirekrytoinnin lisäksi liittyy mittava tutkimuslaitteinvestointi (korkean kentän NMR-spektrometri).

2 Tärkeimmät kehittämistoimet liittyvät opetukseen. Seuraavan nelivuotiskauden aikana luovumme merkittävässä määrin luento-opetuksesta, ja opetuksen paino-

piste tulee siirtymään pienryhmä- ja monimuoto-opetukseen. Odotan tältä hankkeelta erinomaisia tuloksia.

3 Ehkä tärkein yksittäinen asia on yhteistyö alueen koulujen kanssa LUMA-toiminnan kautta. Järjestämme vuosittain paljon koululaisvierailuja tiedekuntaan ja käymme myös kouluissa. Yhteistyö yritysten kanssa on myös vilkasta; tutkimusinfrastruktuurimme palvelee monia suomalaisia ja myös kansainvälisiä yrityksiä.

Lasse Kannas Liikuntatieteellinen tiedekunta

1 Teemme laajalla rintamalla kiinnostavaa ja laadukasta tutkimustyötä, joten yksittäisiä hankkeita yli muiden on vaikea nimetä. Salkussamme on yli sata hanketta. Ilahduttavaa on, että uusissa tutkimusryhmissä on paljon lahjakkaita nuoria tutkijoita. Tiedekuntamme haasteena on luoda entistä enemmän monitieteisiä tutkimusryhmiä. EU-tutkimusrahoituksen saamiseen tulee painostaa erityisesti.

2 Pääpaino tulevina vuosina on laadun kehittäminen niin maisteri- kuin tohtorikoulutuksessa. Saamme erinomaisia väitöstutkimuksia, mutta olisi tärkeää kehittää myös itse prosessia. Tarkoituksenamme on myös vakiinnuttaa kansainvälistä maisterikoulutusta sekä konkreettisia vientikoulutuksemme. Yliopistojen ja muiden koulutuslaitosten tulisi olla valmiita muuttamaan koulutustaan muuttuvan yhteiskunnan tarpeisiin. Vaadittavan asiantuntijuuden muuttuessa tulisi voida muuttaa nopeasti myös koulutusohjelmien tavoitteita ja sisältöjä.

3 Tiedekuntamme käy paljon kenttävuoropuhelua esimerkiksi liikunnan ja terveystiedon opettajien, urheiluseurojen, urheilujärjestöjen, opetus- ja terveysviranomaisten ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa. Meillä on myös paljon yrityskontakteja. Tutkijamme ja opettajamme ovat hyvin kysytyjä osallistujia esimerkiksi kansallisiin ja kansainvälisiin asiantuntijaryhmiin.

Marja-Leena Laakso Kasvatustieteiden tiedekunta

1 Näköpiirissämme on monenlaisia uusia avauksia ja kehittämishankkeita. Tiedekunnan ja koulutuksen tutkimuslaitoksen yhteistyö on vahvasti tiivistymässä, mikä tuo uudistuksia tutkimuksen, koulutuksen, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja johtamisen alueille. Muutto Ruusuopistoan syksyllä 2015 ”buustaa” loistavasti opetuksen ja oppimisympäristöjen kehittämistä, johon kytkeytyy muun muassa Suomen Akatemian ja EU:n rahoittamia tutkimushankkeita. Tutkimusstrategiassa painopisteinä ovat lasten ja nuorten osallisuus, oppimisympäristö ja oppimisympäristöt sekä ammatillinen identiteetti ja toimijuus.

2 Panostamme vahvasti koulutukseen. Koulutuksen laadun ja tutkintotavoitteiden osalta olemme aina menestyneet hyvin. Viime vuosina myös kansainvälinen julkaiseminen ja ulkopuolisen kilpaillun rahoituksen saaminen ovat lisääntyneet huomattavasti. Kansainvälisesti merkittävän tutkimuksen volyymin vahvistaminen säi-

lyy keskeisenä haasteenamme. Visiomme on vahvistaa tutkimusryhmiä, joissa opiskelijat ovat nykyistä enemmän mukana ja täten vahvistaa synergiaa opetuksen ja tutkimuksen välille.

3 Olemme tunnustaneet kolme yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen painopistettä: tieteellisen tiedon ja tutkimusten tulosten julkaiseminen ja popularisoiminen, opetus- ja sivistystoimen johtamisen kehittäminen sekä lähialueyhteistyö kasvatus- ja koulutusalan sekä työelämän eri organisaatioiden kanssa. Kansainvälisellä tasolla tiedekuntamme tekee vaikuttavaa työtä koulutusviennin saralla. Tämän merkitys on ollut koko ajan kasvava.

Minna-Riitta Luukka Humanistinen tiedekunta

1 Useita suuren ja monialaisen tiedekuntamme tutkimushankkeita yhdistää monitieteisyys ja -metodisuus ja se, että esimerkiksi kulttuuria, kielenkäyttöä ja -oppimista, viestintää ja musiikin ilmiöitä tarkastellaan teknologisissä toimintaympäristöissä. Nämä lähestymistavat erottavat ehkä selvimmin Jyväskylän humanistit muiden yliopistojen humanisteista.

2 Tiedekuntamme on tehnyt sekä koulutuksessa että tutkimuksessa hyvää tulosta jo useiden vuosien ajan. Julkaisutoiminnassa, kansainvälistymisessä ja täydentävän rahoituksen hankinnassa on edelleenkin tehtävää. Meidän tulisi kehittää opetusta ja ohjausta sekä rantauttaa opetukseen lisää uusia pedagogisia ideoita ja monimediaisia oppimisympäristöjä. Näitä kehittämällä saisimme sujuvoitettua opintopolkuja, tehostettua läpäisyä ja autettua opiskelijoita syvempään oppimiseen ja asiantuntijuuden kehittymiseen. Tärkeitä ovat innovatiiviset ideat ja ihmiset, eteenpäin menon meininki ja yhteishenki.

3 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus rakentuu ensisijaisesti koulutustehtävän ja tutkimuksen pohjalle. Koulutamme osajia yhteiskunnan tarpeisiin. Teemme paljon tutkimusta, jonka tarpeet ja ideat nousevat ympäröivästä yhteiskunnasta, kuten monet maahanmuuton kysymykset, monikulttuurisuus, ihmisen hyvinvointi, oppiminen, yhteiskunnan muutosprosessit ja ajankohtaiset kulttuuriset ilmiöt. Tiedekunnalla on kaksi valtakunnallista erityistehtävää: suomalaisen viittomakielen tutkimus- ja koulutustehtävä sekä kielikoulutuspolitiikan ja yleisten kielitutkintojen koordinointi- ja kehittämistehtävä. Tutkijoilla ja opettajilla on paljon asiantuntijatehtäviä erilaisissa säätiöissä ja yhdistyksissä sekä ministeriöiden ja opetushallituksen työryhmissä. Vuorovaikutusta ei pitäisi nähdä vain patentteina tai yritystoiminnan tukemisenä. Innovaatioita voi olla monenlaisia.

Pekka Neittaanmäki Informaatioteknologian tiedekunta

1 Pääosaamisalaamme ovat laskennalliset tieteet ja optimointi, ja tietojärjestelmätieteissä olemme hyvin mukana kansainvälisessä eturintamassa. Uusia nousevia aloja ovat kyber, data, pelit, oppiminen sekä uuden sukupolven internet ja siihen liittyvät palvelut.

2 Tiedekunnasta tulee merkittävä tekijä uudistettaessa valtion ja kuntien ICT-järjestelmiä. Tähtäämme neljään huippuosaamiskeskittymään, joiden teemat ovat tietojärjestelmät, tieteellinen laskenta ja data-analyysi, kyberturvallisuus sekä viihtyminen, pelit ja oppiminen.

3 Olemme olleet merkittävällä tavalla vaikuttamassa alueellisten yhteistyötahojen (yritykset, kehitysyritykset, ELY-keskus, Tekes) kanssa noin 4 000 työpaikan syntymiseen Keski-Suomeen. Tiedekunta on kouluttanut osaavaa työvoimaa, toteuttanut satoja kehittämissankkeita 150 yrityksen kanssa sekä kouluttanut yritysten henkilökuntaa 14 000 henkilökoulutuspäivää. Olemme olleet aktiivisesti yhteistyössä koulujen kanssa. 13–18-vuotiaille on pidetty yli 30 peliohjelmointikurssia, joihin on osallistunut yli 600 nuorta.

Hanna-Leena Pesonen Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu

1 Taloustieteessä on meneillään monia mielenkiintoisia työmarkkinoihin liittyviä hankkeita, joissa tarkastellaan muun muassa terveyden, terveystyöväkättymisen, persoonallisuuden sekä koulutusvalintojen yhteyttä työmarkkinoihin ja työllistymiseen. Yksi meitä pitkään profiloitunut tutkimusalue on vastuullisen johtamisen ja liiketoiminnan tutkimus, jossa on käynnissä monia mielenkiintoisia hankkeita. Kovassa nousussa oleva tutkimusalue on johtamiskoulutuksen ja bisneskoulujen johtamisen tutkimus.

2 Erityisenä haasteena nostaisin kauppakorkeakoulun kilpailun tutkimusrahoituksen lisäämisen. Tämä liittyy tärkeään tavoitteeseen: tutkimuksen kansainvälisen laadun nostamiseen. Myös koulutuksen alueella on kehitettävää asioita, joista moni tulee vastaan kansainvälisessä bisneskoulujen AACSB-akkreditoinnissa, johon olemme hakeutumassa.

Tiedekuntansa kehittäjä

Dekaani toimii tiedekuntaneuvoston puheenjohtajana ja johtaa, valvoo ja kehittää tiedekunnan toimintaa. Hän vastaa tiedekunnan taloudesta sekä tutkimuksen, koulutuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen laadusta. Dekaanin nimeää enintään kaksi varadekaania ja

3 Kauppakorkeakoululla on paljon yhteyksiä yhteiskunnan eri toimijoihin, erityisesti yrityselämään. Henkilökunnallamme on lukuisia luottamustoimia yritysten ja muiden yhteisöjen hallinnossa. AVANCE-johdantamiskoulutus on yksi merkittävimpiä suomalaisia johdantamiskouluttajia. Peruskoulutuksessa opiskelijoiden työelämävalmiuksia on kehitetty systemaattisesti. Tutkimuksen puolella tehdään paljon yhteistyötä yritysten, muiden korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa kotimaassa ja ulkomailla.

Terhi-Anna Wilska Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta

1 Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksessa pyritään ymmärtämään demokratian ja kansalaisosallistumisen muuttumista globalisaation ja uuden teknologian myötä, myös historiallisesta perspektiivistä. Laitoksessa tutkitaan kestävään kehitykseen liittyviä teemoja, kuten globaalia ruokaturvallisuutta ja energiapolitiittisia kysymyksiä. Hoivaan ja perheisiin liittyvät tulevaisuuden haasteet ovat myös tärkeitä tutkimusaiheita. Psykologian laitoksessa oppimista ja kehitystä tutkitaan monitasoisena ilmiönä oppimisen neurobiologisista perusteista sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja eri kehityksen kontekstien tarkasteluun saakka. Uutena avauksena on prosessilaboratoriotutkimus. Myös psykoterapiatutkimuksella ja psykologisten interventtioiden tutkimuksella on pitkät perinteet ja kansainvälisesti tunnustettu asema.

2 Iso haaste on uudisrakennuksen suunnittelu ja toteuttaminen siten, että se tukee tutkimusta ja opetusta parhaalla mahdollisella tavalla. Näen haasteena monitieteisen aivotutkimuskeskuksen kehittämisen. On myös tärkeää pitää huolta perustutkimuksen toimintamahdollisuuksista ja verkostoitua paremmin yritysten suuntaan.

3 Vuorovaikutusta on monella rintamalla, keskeisinä osina julkiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen mediassa sekä asiantuntemuksemme hyödyntäminen valtakunnallisissa ja alueellisissa asiantuntijaelimissä. Psykoterapiakoulutuksen järjestäminen liittyy myös yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen. Myös innovaatio- ja yritysyritysyrityksessä on hyviä alkuja, kuten esimerkiksi Graphogame Initiative eli ”maailman lasten lukeeseen opettamisen tukeminen”.

päättää työnjaosta. Dekaanin ja varadekaanin tulee olla tiedekunnan professorin tehtävässä.

Lue dekaanien haastattelujen pitemmät versiot osoitteesta www.jyu.fi/tiedonjyva

Väitelleet 1.11.2013 – 31.1.2014

1.11.2013
KL Mariitta Rauhala, yrittäjyys, Ideologiset jännitteet sukupolvenvaihdoksen yhteydessä.

8.11.2013
M.Sc. Robert Hegna, ekologia ja evoluutiobiologia, Geographic variation in the warning signals of the wood tiger moth (*Parasemia plantaginis*; Arctiidae).

9.11.2013
YTM Mari-Anne Okkolin, kasvatustiede, Highly Educated Women in Tanzania – Constructing Educational Well-being and Agency.

9.11.2013
LitL Mariana Siljamäki, liikuntapedagogiikka, "Kulttuuriin kiinnostus heräsi tanssiharrastukseksi myötä". Flamenco, itämainen tanssi ja länsiafrikkalaiset tanssit tanssinopettajien ja -harrastajien kokemana.

kalaiset tanssit tanssinopettajien ja -harrastajien kokemana.

11.11.2013
MA Ida Castiglioni, kulttuurienvälinen viestintä, Constructing intercultural competence in Italian social service and healthcare organizations. Pedagogical design, effectiveness research, and alternative visions for promoting ethnorelativism.

gical design, effectiveness research, and alternative visions for promoting ethnorelativism.

11.11.2013
FM Gaia Francini, ekologia ja evoluutiobiologia, Plant-soil interactions in cold climate.

15.11.2013
PsM Ilpo Kuhlman, psykologia, Accountability in couple therapy for depression: A mixed methods study in a naturalistic setting in Finland.

15.11.2013
DI Jouni Oksanen, yrittäjyys, Yrittäjävalmiudet ja niiden oppiminen – Perustaja- ja jatkajayrittäjien käsityksien eroja.

15.11.2013
FT Jarmo Saarti, kirjallisuus, Kiinalaisen kaunokirjallisuuden suomennokset 1900-luvulla – kääntämisen ja vastaanoton kulttuurinen konteksti.

16.11.2013
LitM Nelli Lyyra, liikuntakasvatus, Koululiikunnan pedagogiset ulottuvuudet -mittarin validiteetin ja reliabiliteetin tarkastelu konfirmatorisen faktorianalyysin avulla

20.11.2013
FM Ulrika Jakobson, fysiikka, A spectroscopic study of low-lying states in neutron-deficient astatine and francium nuclei.

22.11.2013
KTM Tuomo Suhonen, taloustiede, Studies on Higher Education Choices and Spatial Labour Markets.

23.11.2013
YTM Sirpa Kanasoja, sosiaalityö, Nuorten sosiaalinen toimintakyky.

27.11.2013
KTM María Piedad López-Vergara, yrittäjyys, Understanding family shareholders in family firms: An exploration of the role of family dynamics

in the development of family shareholders' behaviours.

29.11.2013
M.S. Ting Cheng, psykologia, Revisiting the Buffers of Job Insecurity: Investigating New Buffering Factors between Perceived Job Insecurity and Employee Outcomes.

29.11.2013
TtM Johanna Edgren, fysioterapia, Physical disability in community-dwelling older people after hip fracture. Randomized controlled trials with physical rehabilitation.

29.11.2013
FM Ville Kotimäki, fysiikka, Real-space Quantum Transport in Two-dimensional Nanostructures in Magnetic Fields.

Väitelleet 1.11.2013 – 31.1.2014

29.11.2013
KTM Maritta Pirhonen, tietojärjestelmätiede, Supporting the Success of an Information Systems Project - Viewpoints on Education and Replacement of the Project Manager.

30.11.2013
FM Tiina Räisänen, englannin kieli, Professional communicative repertoires and trajectories of socialization into global working life.

3.12.2013
FM Anna Pehkoranta, kirjallisuus, Rewriting Loss: Melancholia, Ethics, and Aesthetics in Selected Works by Chuang Hua, Maxine Hong Kingston, and Fae Myenne Ng.

5.12.2013
FM Taneli Kalvas, fysiikka, Development and use of computational tools for modelling negative hydrogen ion source extraction systems.

5.12.2013
KTM Riitta Laulajainen, yrittäjäys, Kaupunki yrittäjänä. Kahden kunnallisen osakeyhtiön edustajien käsityksiä yrittäjyydestä ja omistajuudesta.

5.12.2013
FM Anu Muhonen, suomen kieli, Error error lataa patteri: From language alternation to global multilingual repertoires in Finnish youth radio programs in Finland and Sweden.

7.12.2013
M.A. Birgitta Burger, musiikkiteide, Move the way you feel: Effects on musical features, perceived emotions, and personality on music induced movements.

10.12.2013
KTM Markus Salo, tietojärjestelmätiede, Explaining Users' Critical Incidents of Physical Mobile Interactions.

11.12.2013
YTL Hanna-Mari Kivistö, valtio-oppi, Debating Right to Asylum: A Conceptual and Rhetorical Reading of the German post-War Deliberations.

11.12.2013
M.Sc. Oleksandr Puchko, tietotekniikka, Multipoint Transmission Scheme for HSDPA.

13.12.2013
FM Matti Kervinen, ekologia ja evoluutiobiologia, Fitness in male black grouse (Tetrao tetrix) – Effects of life histories and sexual selection on male lifetime mating success.

13.12.2013
FM Suvi Virtanen, fysikaalinen kemia, Structural studies of dielectric polymer nanocomposites.

13.12.2013
M.Sc. Guy Wolf, tietotekniikka, Big High-Dimensional Data Analysis with Diffusion Maps.

13.12.2013
FM Sanna Yliniemelä-Sipari, orgaaninen kemia, Understanding the structural requirements for optimal hydrogen bond catalyzed enolization – a biomimetic approach.

14.12.2013
BSC Changyu Guo, matematiikka, Generalized quasi-disks and the associated John domains.

14.12.2013
FL Marja Kynkäänniemi, soveltava kielitiede, Kieli kasvattajana äidinkielen opetuksessa Venäjällä.

14.12.2013
FM Iikka Pölonen, tietotekniikka, Discovering knowledge in various applications with a novel hyperspectral imager.

14.12.2013
FM Tytti Saksa, tietotekniikka, On Modelling and Stability of Axially Moving Viscoelastic Materials.

Täydelliset väitöstiedot, vastaväittäjät ja kustokset:
www.jyu.fi/vaitokset

14.12.2013
FM Santtu Salmi, tietotekniikka, Numerical Methods for Pricing Options under Jump-Diffusion Processes.

17.12.2013
M.Sc. Zheng Chang, tietotekniikka, Spectrum and Energy Efficient Solutions For OFDMA Collaborative Wireless Networks.

17.12.2013
M.Sc. Marat Yuldashev, tietotekniikka, Mathematical Models of Costas Loops.

16.12.2013
M.Sc. Maria Kiseleva, tietotekniikka, Oscillations of Dynamical Systems Applied in Drilling: Analytical and Numerical Methods.

17.12.2013
FM Marko Rasi, soveltava fysiikka, Permeability Properties of Paper Materials.

17.12.2013
M.Sc. Elena Soloyeva, tietotekniikka, Mathematical models and stability analysis of induction motors under sudden changes of load.

18.12.2013
YTM, FM Hanna-Mari Husu, sosiologia, Social Movements and Bourdieu: Class, Embodiment and the Politics of Identity.

16.12.2013
FM Tuomo Sipilä, tietotekniikka, Knowledge Discovery Using Diffusion Maps.

18.12.2013
KM, LitM Yang Liu, terveyskasvatus, Adolescents' alcohol use and smoking in Beijing, China: Implementing the HBSC Study and comparing socioeconomic inequalities with Finland.

TIETONIEKKA

Jatkosodan tunteelliset sotilaat

Rakkaus, nälkä, väsymys ja olosuhteisiin liittyvä vahva vierauden kokemus olivat keskeisiä teemoja jatkosodan aikaisessa kirjeenvaihdossa. Kirjeenvaihto oli tärkein keino pitää yllä ihmissuhteita, koska suurin osa miehistä joutui rintamalle ja eron läheisistään. **Erkka Pehkonen** tutki väitöstyössään, millainen kulttuurinen tuote kirje tuolloin oli ja miten kirjeiden kerronnassa rakennettiin identiteettejä.

– Ihmisen käsityksen muodostuminen itsestä muistuttaa tarinan kerrontaa. Kertomalla ihminen punoo elämänsä tapahtumat mielekkäiksi kokonaisuuksiksi ja tulkitsee niiden merkitystä. Sotatilassa tarkkaan

KUVA: HEIDI PEHKONEN

säännelty viestintä ja propaganda vaikuttivat miesten kirjoittamiseen, mutta kaikesta huolimatta he kykenivät varsin luovaan ja omaanlaiseen kerrontaan identiteetistään ja sotakokemuksestaan, Pehkonen luonnehtii.

– Keskeisiksi kirjoittamisen strategioiksi muodostuivat olosuhteiden kritisointi sekä pyrkimys rakentaa yhteisiä kohtaamisen tiloja mielikuvituksessa kirjeiden vastaanottajien kanssa. VH

14.12.2013 **FL, YTM Erkka Pehkonen**, etnologia, "Poikasi täältä jostakin" – narratiiviset resurssit, diskurssit ja luovuus kirjoittaen kerrotuissa identiteeteissä jatkosodan aikaisissa kirjeissä.

Väitelleet 1.11.2013 – 31.1.2014

18.12.2013
FM Lassi Paavolainen, tietotekniikka, Algorithms and Software for Biological Multiscale Image Analysis.

20.12.2013
FM Mikko Kajander, suomen kieli, Suomen eksistentiaalilause toisen kielien oppimisen avulla.

18.1.2014
FM Outi Ihanainen-Rokio, yhteisöviestintä, Value of the Balanced Scorecard for Organizational Communication in Knowledge-Intensive Firms.

18.12.2013
M.Sc. Renat Yuldashev, tietotekniikka, Synthesis of Phase-Locked Loop: analytical methods and simulation.

20.12.2013
FM Mikko Laitinen, fysiikka, Improvement of time-of-flight spectrometer for elastic recoil detection analysis.

22.1.2014
M.Sc. Linda Murphy, yrittäjyys, To enter or not to enter is not the question: A qualitative inquiry into the career experiences of next generation family members.

18.12.2013
M.Sc. Alexander Zaretskiy, tietotekniikka, Mathematical models and stability analysis of three-phase synchronous machines.

10.1.2014
KTM, M.Sc. Susanna Horn, ympäristöjohtaminen, Sustainability Strategies for Business: An Integrated Approach with a Life Cycle Perspective.

24.1.2014
KTM Sari Savolainen, yrittäjyys, "Tekeminen innostaa" – Työntekijöiden psykodynaikka pienen perheyriksen sukupolvenvaihdokseen liittyvissä muutoksissa.

19.12.2013
KTM Eetu Luoma, tietojärjestelmätiede, Examining Business Models of Software-as-a-Service Companies.

19.12.2013
M.Sc. Michal Nagy, tietotekniikka, Self-Management in Distributed Systems - Smart adaptive framework for pervasive computing environments.

16.1.2014
FM Anemone Van Zijl, musiikkitiede, Performers' Emotions in Expressive Performance: Sound, Movement, and Perception.

24.1.2014
FM Mikko Ylilauri, solu- ja molekyylibiologia, Effect of ligand-binding on protein function.

19.12.2013
YTM Päivi Pirkkainen, sosiologia, Transnational responsibilities and multi-sited strategies: Voluntary associations of Somali diaspora in Finland.

17.1.2014
KM Minna Mau-nula, kasvatustiede, Perheellisen naistohtoriopiskelijan arki, elämäntilanne ja tulevaisuusajattelu.

25.1.2014
VTM Elisa Virkola, sosiaalityö, Toimijuutta, refleksiivisyyttä ja neuvottelua – muistisairaus yksinasuvan naisen arjessa.

17.1.2014
M.A. David Nkengbeza, kasvatustieteet, Building a Professional Learning Community in a Conflict and Post-conflict Environment: A Case Study of a High School in Liberia.

25.1.2014
FM, YTM Vilja Laaksonen, puheviestintä, Lasten vertaissuhdetaidot ja kiusaaminen esi-koulun vertaisryhmissä.

■ teksti ja kuva Hanna Parviainen

Tehtävä kuin omenapuulla

Tammikuussa yhteisöviestinnän professorina aloittanut **Vilma Luoma-aho** tutkii muun muassa organisaatioiden sidosryhmäsuhteita ja aineettomia pääomia. Hän on kansainvälisesti tunnettu ”neutraalin maineen” ja ”luottojoukkojen” käsitteistään.

Luoma-aho johtaa Helsingin Sanomien Säätiön rahoittamaa tutkimushanketta uusien mainonnan muotojen eettisyydestä ja toimii Suomen vastaavana viestintäammattilaisten muuttuvaa työnkuvaa seuraavassa European Communication Monitor -tutkimuksessa. Hän toimii myös Helsingin ja Vaasan yliopistojen organisaatioviestinnän dosenttina.

Miten päädyit Jyväskylän yliopistoon?

Ensimmäinen akateeminen sysäys tuli käydessäni lapsena Wienin kansainvälistä koulua, jonka Middle Schoolin johtaja Elwoodin titteli oli Dr. Sanoin 9-vuotiaana isälleni, että minustakin tulee doctor, koska silloin saa enemmän respectiä.

Olin lukioikäisenä seuraamassa Helsingin yliopiston Tieteen päivien keskustelua suomalaisesta kulttuurista ja älyllisesti stimuloituna päätin heti, että menen yliopistoon. Työskentelin opintojen aikana ja valmistuttuani tiedottajana ja suunnittelijana viestintätoimistossa, mutta koin, että siellä ajatuksiaan ei voinut vapaasti toteuttaa. Aloitin täällä työskentelyn vuonna 2002.

Millaisena näet professorin roolin vuonna 2014?

Professori on kuin tuottaja. Hän vastaa oppiaineen korkeatutkimuksen

Vilma Luoma-aho yhteisöviestinnän professori

” Parhaat jatko-opiskelijat löytyvät usein jo kandidaattiseminaarista.

jatkumisesta, alan kehittymisestä ja rahoituksesta sekä luo puitteet sille, että homma voi pyöriä. Tehtävä on sama kuin omenapuulla: tarkoitus on tuottaa uusia omenapuita, uusia professoreita. Odotan löytäväni talenteja. Parhaat jatko-opiskelijat löytyvät usein jo kandidaattiseminaarista, ja haluan olla tukemassa heitä alusta asti.

Kumpi on tärkeämpää, opetus vai tutkimus?

Opetus ja tutkimus eivät sulje toisiaan pois. Jos opetus ei tue tutkimusta, voi vika olla suunnittelussa. Oma tutkimus voi hyötyä opetuksesta monin tavoin. On tärkeää, että graduohjaus perustuu ohjaajan tutkimusintresseihin, sillä enää ei ole resursseja antaa kaikkien tehdä gradua itse keksimässään aiheesta.

Olet 36-vuotiaana yksi Jyväskylän yliopiston nuorimmista professoreista kautta aikojen. Miten olet ehtinyt näin paljon?

Minulla on aina ollut suuria tavoitteita, joita kohti pyrin. Haluan elää ”nyt” eikä ”sitten kun” -elämää. Yritän nähdä elämän aina positiivisen kautta. Sain perheen, 3-vuotiaan Leon ja 1-vuotiaan Linuksen, vasta sen jälkeen, kun olin valmistunut, työskennellyt kymmenen vuotta Suomessa ja pari vuotta Yhdysvalloissa ja väitellyt tohtoriksi. Järjestys olisi voinut olla toinenkin.

Mitä teet vapaa-ajallasi?

Iltaisin minulla on lapsi kummassakin kainalossa. Harrastan Wii:tä, yliopisto-liikunnan BodyBalancea ja Method Putkisto -venyttelyä. Jos vapaata aikaa olisi, tekisin enemmän kuva-neulagrafiikkaa. Esteettisyys on minulle tärkeää. Rakastan kaikkea kunnasta, ja järjestän kirjat aina väreittäin kirjahyllyyn.

Jos en tekisi tätä työtä, olisi mukavaa työskennellä visuaalisen kehittämisen parissa. ■

■ teksti ja kuva Hanna Parviainen

Voimia verkosta ja vertaisilta

Uudet opiskelu- ja oppimistavat Opiskelijan kompassi ja Geniezeit tukevat opiskelun sujuvuutta ja opiskelijan jakamista.

– Viimeisen vuoden ajan minulla on ollut vaikeuksia opintojeni kanssa enkä ole oikein onnistunut tasapainottamaan muutamaa elämääni. Ajattelen usein, että olen arvoton enkä osaa tehdä mitään oikein. Kaikki alkoi mennä pieleen, kun aloitin graduni tekemisen.

Näin kirjoittaa 24-vuotias **Maria** esimerkkitarinassa Opiskelijan kompassi (O.K.) -verkkosivulla. Psykologian laitoksen tutkijoiden laatima ohjelma antaa työkaluja jaksamiseen ja erilaisiin ongelmiin, joita opiskelija kohtaa. Syksyllä auennut sivusto tarjoaa apua esimerkiksi silloin, kun opiskelija kokee tenttipelkoa tai tutkielmaahdistusta.

Jyväskylän yliopiston käyttäjätunnuksilla aukeavan arvo-, hyväksyntä- ja mindfulness-pohjaisen ohjelman harjoitukset voi lukea, kuunnella ja osittain katsellakin verkossa. Ohjelmaan voidaan yhdistää myös henkilökohtaista tukea verkon kautta sekä kasvokkain tukihenkilön kanssa.

Opiskelijan kompassin vaikuttavuutta opiskelijoiden hyvinvointiin sekä stressi-, jännitys- ja masennusoireisiin tutkittiin vuosien 2012–2013 aikana. Tutkimukseen osallistui 70 opiskelijaa.

– Alustavat tulokset osoittivat, että ohjelma on hyödyllinen opiskelijoiden yleisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja erityisesti stressin ja mielenterveysongelmien lievittämisessä, psykologian professori **Raimo Lappalainen** kertoo.

Geniezeit kokoaa kielten opiskelijat

Vuosi sitten maaliskuussa alkanut Geniezeit-vertaistuki-toiminta tarjoaa vaihtoehdon yksinopiskelulle.

– Varapuheenjohtajamme **Anneli Tikkanen** ehdotti, että voisimme opiskella yhdessä. Hän toivoi, että voisi itse saada siten puhtia kandidaatintyönsä tekemiseen, Sturm und Drangin puheenjohtaja **Sanni Marjanen** kertoo.

Alussa tapaaminen suunnattiin vain saksan kielen ja kulttuurin opiskelijoille, mutta myöhemmin mukaan kutsuttiin muitakin kielten laitoksen opiskelijoita. Keran viikossa yliopiston kirjastossa järjestettävän tapaami-

sen paikallaolijat päättävät, käyttävätkö ajan itsenäiseen opiskeluun vai tietystä aiheesta keskusteluun.

Kielten laitos myönsi hankkeelle Vuoden opiskelijateko 2013 -maininnan Sturm und Drangin 55-vuotisjuhlassa marraskuussa.

– Geniezeit on koko nelivuotisen pedagogisen ja varajohtajakauteni merkittävin opiskelijateko: esimerkiksi toimintaa oppiainerajat ylittävän yhteisöllisyyden, opintoihin kiinnittymisen tukemisen ja opiskeluhyvinvoinnin edistämiseksi. Geniezeit on täysin opiskelijalähtöisesti ja opiskelijavoimin suunniteltu ja toteutettu ja juuri siksi niin onnistunut, kielten laitoksen professori **Kirsti Pakkanen-Kilpiä** iloitsee. ■

Opiskelijan Kompassin löytää osoitteesta

<https://opiskelijankompassi.jyu.fi>

Geniezeit kokoontuu yliopiston kirjaston 3. kerroksen ryhmätyötilassa keskiviikkoisin kello 14–17.

Marianna Kärkkäinen (vas.) ja Aini Käppi kehuvat Geniezeit-toiminnan tehokkuutta.

Oivallusryhmästä sovelluksiin

Nikkola, Tiina, Rautiainen, Matti ja Rähä Pekka (toim.): Toinen tapa käydä koulua. Kokemuksen, kielen ja tiedon suhde oppimisessa. Tampere: Vastapaino. 2013. 265 s.

Muutoshalusta opettajankoulutuksessa ei ole ollut puutetta, mutta kehittämisen tulokset ovat jääneet usein

organisatorisiksi eikä sisällöllisiin muutoksiin asti ole yletty. Hallitsemisen vahvan tradition sijaan tuore kirja tarjoaa uuden näkökulman. Se esittelee "oivallusryhmänä" alkaneesta hankkeesta kehittyneitä integraatiokokeilua, joka on nyt vakituinen osa jyväskyläläistä opettajankoulutusta.

Teos kuvaa integraatioryhmän työskentelyä. Siinä sekä kouluttajat että opiskelijat yhdessä paitsi suunnittelevat ja kehittävät, myös tutkivat.

Kirjan tarkoituksena on kuvata integraatiokoulutuksen perusajatuksia ja niistä syntyneitä sovelluksia. Koska opiskelijoiden ammatillinen kehittyminen on koulutuksen ydinajatus, on luonnollista, että opiskelijat ovat kouluttajien rinnalla mukana kirjoittajakunnassa.

Kirjan toimittajista **Tiina Nikkola** ja **Matti Rautiainen** työskentelevät Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksessa. AK

Heinäpellon tuoksuinen 1950-luku

Hytönen, Kirsi-Maria ja Rantanen, Keijo (toim.): Onnen aika? Valoja ja varjoja 1950-luvulla. Jyväskylä: Atena. 2013. 249 s.

Kellohameet, Olavi Virta ja olympiakisat. 1950-luku on usein esitetty maaseuturomantiikan onnellisena aikana, mutta ajanjaksoon kuuluu varjojakin: elettiin taloudellisen epävarmuuden, asuntopulan, sotatraumojen ja suvaitsemattomuuden keskellä.

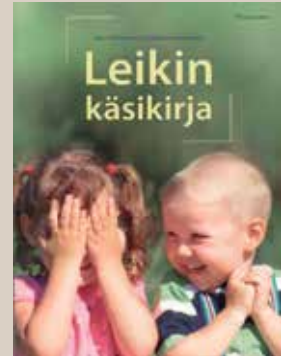
Teos lähestyy 1950-lukua arjen näkökulmasta runsaiden kuvien ja mukaansa tempaavien tarinoiden myötä. Se kuvaa sukupuoliroolien muutosta, maaseudun kylien tyhjenemistä sekä suomalaisten ensimmäisiä lomamatkoja etelän lämpöön. Teoksessa kuvailaan ajan värikästä historiaa ihmisten kokemuksia lähtökohtana käyttäen.

Kirjoittajista suunnittelija **Kirsi-Maria Hytönen**, dosentti **Maarit Knuutila**, professori **Pirjo Korkiakangas**, tohtorikoulutettava **Antti Malinen** ja tutkijatohtori **Simo Mikkonen** työskentelevät historian ja etnologian laitoksessa. HP

Leikkiä ikä kaikki

Helenius, Aili ja Lummelahhti Leena: Leikin käsikirja. Jyväskylä: PS-kustannus. 2013. 255 s.

Leikkiin on syytä suhtautua vakavasti – se on lapsen elämää tässä ja nyt. Leikki on lapsen itseilmaisun väline, jossa ideat, ongelmanratkaisu ja luova ajattelu kehittyvät. Varhaiskasvatuksessa ja opettajankoulutuksessa vaikuttaneet emeritaprofessori **Aili Helenius** ja dosentti **Leena Lummelahhti** ovat koonneet kirjaan monipuolisen valikoiman ihmisten muistoja lapsuuden leikeistään sekä päiväkodeissa hyväksi koetuista leikeistä.

Teos esittelee muun muassa leikin ikäkausiedellytyksiä sekä leikin eri muotojen merkityksiä ja pedagogisia mahdollisuuksia. Kirjoittajat toivovat, että lapsilla on mahdollisuus kokea leikin iloa kaikissa ikävaiheissaan. Kirjassa käsitellään myös leikkiympäristöä, leikin suunnittelua ja ohjaamista sekä leikin ja ohjatun toiminnan tasapainoa.

Lasten väliset suhteet ovat leikin ydinainesta, johon aikuiset voivat omalla toiminnallaan vaikuttaa. Paljon siitä, mitä lapset ovat aikaisemmin voineet itse suunnitella, valmistaa ja napata leikkiinsä, kulkee nykyisin aikuisten käsien kautta. Leikille tulisi antaa riittävästi tilaa ja aikaa. Tärkeintä on kuitenkin aikuisen aito läsnäolo ja kiinnostus, sillä hassutteleva ja leikkivä lapsi on tosissaan. AR

Järjestä onnistunut kongressi Jyväskylässä!

Jyväskylä on dynaaminen ja nuorekas kaupunki keskellä kauneinta järviseutua. Kaupungin vahvuutena on sen monipuolisuus ja muuntautumiskyky sekä tiivis kaupunkikokonaisuus.

Ota yhteyttä
Jyväskylä Convention Bureau
Jaana Ruponen, info@jcb.fi
+ 358 (0)400 629 863
Asemakatu 6
40100 Jyväskylä

Jyväskylä Convention Bureau auttaa kansainvälisen kokous-, konferenssi- tai kongressitapahtuman hankkimisessa Jyväskylään. Tarjoamme maksutonta ja puolueetonta asiantuntija-apua jo suunnitteluvaiheessa, mm. hakumenettelyssä ja hakuvaiheen markkinoinnissa.

Kuva: Jussi Peltonen

www.humantechnology.fi

htc Human
Tech Center Finland

■ Teksti Hanna Parviainen

Sotšissa kilpaillaan Vuokatissa testatuin välinein

KUVA TEEMU LEMMETTYLÄN KOTIALBUMI

Teemu Lemmettylä mittasi Sotšin kisaladut talvella 2013 Vuokatin mittauskalustoon kuuluvilla voima-anturiseiteillä sekä latuprofiilin tallentavalla mittalaitteella.

Jyväskylän yliopiston Vuokatin Vuotech-ohjelma on mukana parhaillaan Venäjän Sotšissa käynnissä olevien talviolympialaisten Suomen joukkueen välinehuollon kehittämässä ja suksitestauksessa.

Suksihuoltoprojektin vetäjänä toimii Vuokatin liikuntateknologian koulutusohjelmassa pro gradu -työtään viimeistelevä **Teemu Lemmettylä**. Hän työskentelee puoliksi Vuokatin Sport Technologyn ja puoliksi Suomen Olympiakomitean palkkalistoilla.

– Olimme talvella 2013 viiden viikon ajan testaamassa välineitä oikeissa olosuhteissa Sotšissa. Loppuvuodesta olimme huoltoryhmien mukana muun muassa leirillä Oloksen hiihtokeskuksessa, Rukan maailmancupissa ja Tour de Skillä. Ennen kisoja testaamisen lisäksi koordinoim muun muassa huoltojoukkueen Sotšissa tarvitsemia tiloja, laitteita ja aikatauluja sekä huoltorekan aikatauluja ja reittejä Venäjälle, Lemmettylä kuvailee.

Lemmettylä toimii lajiryhmien huoltoryhmien ja huoltopäälliköiden tukena jakamassa tietoa sekä huolehtimassa, että välineet toimivat. Hän tekee myös saumatonta yhteistyötä Ilmatieteen laitoksen kanssa, jotta keliolosuhteisiin osataan varautua riittävän ajoissa.

Yksittäisten suksien ero selville

Testaukset tehtiin Vuokatin hiihtoputkessa suksenliikutuslaitteella, jossa robottikäden avulla mitataan suksen vaikuttavia voimia ja kitkakerrointa halutulla voimalla ja nopeudella. Tällä tavalla saadaan selville yksittäisten suksien välinen ero eikä vain parien välisiä eroja, jolloin tulos on liukutestiä tarkempi. Kaikki Suomen olympiajoukkueen testatut sukset testattiin Vuokatissa.

Triathlonia pääalajinaan harrastava Lemmettylä hiihti itse kilpaa 20-vuotiaaksi asti. Suksihuoltoprojektiin hän päätyi puoliksi sattumalta Sport Technologyssä työskentelynsä kautta.

– On ollut upeaa työskennellä huippu-urheilun parissa, tehdä työtä, jota rakastaa ja jonka parissa on ollut koko elämänsä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnassa on mielenkiintoista olla mukana.

Lemmettylä matkusti Venäjälle tammikuun lopussa ja palaa vasta joukkueen viimeisenä lähtevien mukana. Hänen ensimmäiset olympialaisensa ovat olleet hieno kokemus niin kulissien takana kuin suomalaisten suorituksia seurattessakin.

– Täällä on erityisen upea tunnelma. ■

SUOMEN PISA-MENESTYKSEN hiipuminen on aiheuttanut huolta koulutuksen asiantuntijapiireissä viime aikoina. Sen sijaan kukaan ei ole nostanut julkisuudessa esiin sitä, että nimen hankkeelle antaneen Pisan kellotornin rakentaminen kesti aikanaan 199 vuotta ja epäonnistui. Tämän näkökulman hallittu inkluusio sosiaalisessa mediassa käytävään debattiin vaikuttaisi varmasti myös Italian sijoitukseen kansainvälisessä arkkitehtiverailussa.

KÄÄNTEISTÄ ASUNTOLAINAA markkinoidaan monille eläkeikäisille, jotka ovat kiinnostuneita turvaamaan vanhuutensa taloudellisesti. Käänteisen asuntolainan ottamista ennen ihmiset ovat kuitenkin jo maksaneet varsinaisen asuntolainan. Toisin sanoen he saivat käänteisen asuntolainan muodossa pankilta samaa rahaa, joka on heidän itsensä aiemmin säästämää. Olisiko tämän systeemin sijaan huomattavasti yksinkertaisempaa, jos pankki omistaisi kaikkien ihmisten asunnot koko ajan? Kyllä olisi.

MILLOIN LUISTELU tarkalleen ottaen muuttuu pikaluistelukuksi?

FOSSIILILIEN vähäinen määrä on yksi Suomen heikkous matkailunähtävyyksien suhteen. Tiedemaailma peruste-

lee asiaa jääkauden muokkaaman maaperän pintakerrostumien koostumuksella. Tosiasiassa muinaissuomalaiset olivat taloudellisia ihmisiä, jotka tekivät vanhoista luista astioita ja lusikoita sen sijaan, että olisivat jättäneet ne suohon matkailunähtävyyksiksi. Tätä seikkaa tulisi korostaa kaikille mielenkiintoisen nähtävän puutetta Suomessa valittaville ulkomaalaisille turisteille hotellin aamiaisaikaan.

”THESE BOOTS ARE MADE FOR WALKING”, hittilaulaja Nancy Sinatra leuhkii Lee Hazlewoodin hänelle säveltämässä iskelmässä. Laulun sanojen tekijä on tarttuvan melodian huumassa jättänyt sen sijaan täysin huomiotta, että markkinoilla on itse asiassa vain kenkiä, jotka mahdollistavat kävelyn. Näin ollen laulun aiheena olevassa kenkäparissa ei tässä suhteessa ole mitään erityis-maininnan arvoista.

JOS TEILLÄ EI JOSKUS ole muuta tekemistä, miettikää erilaisia työkaluvaihtoehtoja talven lämpötilojen sahaamiselle.

ELLEN JA ARTTURI NYSSÖSEN SÄÄTIÖN VUODEN 2014 APURAHAT

Ellen ja Artturi Nyyssösen säätiö julistaa haettavaksi apurahat Jyväskylän yliopistossa opiskeleville tai työskenteleville yksityisille tutkijoille sekä kotimaassa että ulkomailla suoritettavaa tieteellistä tutkimustyötä varten.

Haettavana ovat:

- Ellen ja Artturi Nyyssösen säätiön apurahat ensisijaisesti väitöskirjatyöskentelyyn
- Rehtori, prof. Kalevi Heinilän rahaston apurahat lasten liikunnallisen leikki-kulttuurin edistämiseen.

Säätiön hallitus päättää myöhemmin jaettavasta rahamäärästä ja tuen yksityiskohtaisesta suuntaamisesta joko kokovuotisiin tai puolivuotisiin apurahiin.

Säätiö tukee lisäksi Jyväskylän yliopistossa tohtoriksi väitteleviä henkilöitä antamalla vastikkeetta tilat karonkatilaisuuden järjestämiseen perinteikkäässä Nikolainkulman juhlahuoneistossa. Ohjeet tilojen varaamiseksi löytyvät osoitteesta www.nikolainkulma.fi.

Tarkemmat tiedot haettavana olevista apurahoista käyvät ilmi hakemuslomakkeesta, joka on saatavissa säätiön kotisivulta www.eans.fi. Hakemukset toimitetaan säätiön toimistoon osoitteella Kauppakatu 17 C, 2. krs, 40100 Jyväskylä viimeistään 1.3.2014. Kuoreen tulee merkitä tunnus ”Apuraha”. Hakemuksia ei oteta vastaan telefaxilla eikä sähköpostina.

Tiedusteluihin vastaa säätiön toiminnanjohtaja Pekka Kortelainen, puh. 0405060044 tai e-mail: pekka.kortelainen@eans.fi.

Apurahan saajille ilmoitetaan päätöksestä toukuussa. Saajien nimet ovat nähtävissä myös säätiön kotisivuilla.

Säätiön hallitus

Esittelemme Jyväskylän yliopistoon liittyviä henkilöitä.

Juoksija Oona Kettunen:

Tavoitteena aikuisten arvokilpailumitali

Miten päädyit opiskelemaan

Jyväskylän yliopistoon?
Minulle on aina ollut selvää, että tuleva ammattini liittyy jollakin tapaa urheiluun. Jyväskylä on ainut paikka, jossa on mahdollista opiskella liikuntaa yliopistotasolla, joten siinä mielessä valinta oli itseselvää.

Aiotko ottaa sivuaineita muista tiedekunnista kuin liikuntatieteellisestä?

En ole vielä täysin varma, mitä tulevat opiskeluni sisältävät, mutta itse asiassa olen jo lukenut kaksi kurssia saksaa ja suoritan parhailaan myös ravitsemustieteiden perusteita avoimen yliopiston kautta. Lisäksi jonkun verran kiinnostusta löytyy pedagogisille opinnoille, mutta ne ovat toistaiseksi vain harkinnan alla.

Miltä Jyväskylän kaupunki näyttää urheilijan silmin?

Jyväskylä on urheilijalle hyvä paikka asua. Kaikki vaadittavat paikat, kuten lenkkireitit, urheilukenttä, Hipposhalli, kuntosali, uimahalli ja hiihtoladut, löytyvät kohtuullisen etäisyyden päästä. Lisäksi kaupungissa asuu paljon nuoria urheilijoita, joten samanhenkistä porukkaa on runsaasti.

Olet tuore 19-vuotiaiden nuorten 3000 metrin estejuoksun euroopanmestari. Mitä juokseminen sinulle merkitsee?

Juokseminen ja urheilu ylipäätään ovat minulle todella tärkeitä asioita elämässä. Olen tehnyt päätöksen, että aion katsoa tosissani, mihin kykyni urheilijana riittävät. Siksi lähes kaikki elämänvalinnat, kuten opiskelujen aikataulutus, menevät tällä hetkellä urheilun ehdoilla. Tulevaisuudessa tavoitteenani on taistella tosissaan aikuisten arvokilpailumitaleista. Kestävyysurheilija on kuitenkin usein parhaimmillaan vasta lähempänä kolmeakymmentä ikävuotta, joten edessä on pitkä projekti.

Olet saavuttanut myös useita nuorten SM-mitaleja hiihdosta. Minkälainen rooli hiihtoharjoittelulla on juoksijan arjessa?
Hiihto tukee hyvin juoksuharjoittelua. Se mahdollistaa minulle hyvien treenien teon ja suuremmat harjoitusmäärät pienemmällä vammriskillä sekä kehittää lihaksistoa monipuolisesti. Lisäksi hiihdon ansiosta on mahdollista treenata Suomen olosuhteissa myös talvisin.

Mitä tekisit, jos et urheilisi?

En voisi kuvitella elämää ilman urheilua. Se on kuulunut tiiviisti elämäni aivan pikkutyöstä lähtien ja tulee varmasti pysymään mukana niin kauan kuin elimistö vain sallii. Jos en juoksisi, harrastaisin varmasti jotakin muuta lajia.

Edellinen haastateltavamme, Finnairin sosiaalisen median päällikkö Anna-Kaisa ”Aku” Varamäki kysyy sinulta: Mikä on paras virhe, jonka olet tehnyt opiskeluaikana tai myöhemmin työelämässä?

Pahin mokani löytynee koulun ensimmäiseltä luokalta. Saimme ensimmäisenä päivänä uudet hienot puuvärit, joita tietysti halusin käyttää heti ensimmäisissä äidinkielen tehtävissä. Opettaja ei kuitenkaan pitänyt punaisella kynällä kirjoituista a-kirjaimistani, joten jouduin pyyhkimään ja tekemään koko sivun uudelleen tylsän värisellä lyijykynällä. Kyllä harmittii!

Mitä haluaisit kysyä seuraavalta haastateltavalta?

Jos saisit muuttaa yhtä tekoasi, mikä se olisi?

**Teksti Mari Lahtinen
Kuva Oona Kettusen
albumista**

www.hotellimilton.com

Hotelli Milton

Jyväskylä

Viihdy ja nuku hyvin!

Hannikaisenkatu 29, 40100 Jyväskylä. Puhelin (014) 33 77 900
info@hotellimilton.com